

بسم الله الرحمن الرحيم

الحمد لله الذي أنزل القرآن على السن العربية والصلوة والسلام
على من نطق بلسان أهل الجنة العربية والفارسية الدرية
وعلى آله وأصحابه الذين امتازوا بفصاحة لغاتهم على سائر البرية
أما بعد اشبولسان ثلثه في جامع نظم وانشاسه موفق بالخير والديهم
نظم الجواهر اسميه مسمى اولان منظومة منجومة بك تعليم وتعلمه
راغب وطالب اولان ارباب فضل وعرفان دن نياز ورجا واصحاب
اذعان وايقان دن التماس ومتمناز در كه كتاب مر قومده واقعه
اولان تقصيرات ساهياته وهفوات زايغانه مذك قلم عفو وصفح ايله
اصلاحه لطف وعنايت بيورب هر قطعه بك قرائته شروعدن
اقدم اشبو صحيفه لرد مسطور اولان صواب وخطا جد وللريته
نظر امعان ايله دقت ايدرك لغات صحيحه سني غلطان دن فرق
وتمييز وعلى وجه الاصح منتهى اولان لراوقو نمسند همت ومبتدليز باد
وحفظه سعي وغيرت وبوصورت ايله نائل اجر جزيل رب عزت
ورهباب منزل كمال ومعرفت اوله آمين آمين آمين يامعين
وصلى الله عليه وعلى آله وصحبه اجين معلوم كه صواب
وخطا جد ولرنده واقعه اولان قطعه يهق ويته

ن ومصراعه ع وصوابه ص وخطايه

خ حروف لري اشارت

اولانشدر

م

م

قطعا تده واقع اولان صواب و خطا

خ	ادریس	ص	ادریس	ع	ثانی	ق	۳
خ	نار	ص	یار	ع	اول	ق	۵
خ	حایا رزبیر	ص	چار یار رزبیر	ع	اول	ق	۱۲
خ	فیلدی	ص	فیلدی	ع	ثانی	ق	۱۲
خ	بو	ص	بو	ع	ثانی	ق	۸
خ	دوده ده	ص	دوده	ع	ثانی	ق	۳
خ	ز	ص	زا	ع	اول	ق	۵
خ	دو	ص	دوه	ع	اول	ق	۱۰
خ	رد	ص	رده	ع	اول	ق	۱۲
خ	سده	ص	شده	ع	ثانی	ق	۱۳
خ	جکیمک	ص	حکیمک	ع	ثانی	ق	۱۲
خ	بشمان	ص	بشمان	ع	اول	ق	۱۵
خ	فرا	ص	قرا	ع	اول	ق	۱۶
خ	ایلچی	ص	ایلچی	ع	ثانی	ق	۱۷
خ	جیدر	ص	اوجیدر	ع	اول	ق	۴
خ	پوشیدن	ص	پوشیدن	ع	ثانی	ق	۶
خ	ادغام	ص	ادغام	ع	ثانی	ق	۶
خ	مخنی	ص	مخنی	ع	اول	ق	۷
خ	منصل	ص	منصل	ع	ثانی	ق	۱۸
خ	ووکوش	ص	دوکوش	ع	ثانی	ق	۱۹
خ	شخیم	ص	دشخیم	ع	ثانی	ق	۲۰
خ	قویب	ص	قویب	ع	اول	ق	۲۱
خ	فرهخته	ص	فرهخته	ع	ثانی	ق	۲
خ	مطلقه	ص	مطلقه	ع	ثانی	ق	۷
خ	حسبی نسب	ص	حسبی نسب	ع	ثانی	ق	۱۳
خ	بکرزنجی	ص	بکرزنجی	ع	اول	ق	۲۳

خ	وند	ص	وند	ع	اول	ق	۲۴
خ	دخی	ص	داخی	ع	اول	ق	۲۷
خ	آدب	ص	آداب	ع	ثانی	ق	۳۲
خ	هدی	ص	هادی	ع	اول	ق	۴
خ	باشعیب لوط	ص	باشعیب لوط	ع	ثانی	ق	۴۳
خ	ورخش	ص	درخش	ع	اول	ق	۷
خ	قلاح	ص	فلاح	ع	ثانی	ق	۹
خ	همجو	ص	همجو	ع	تاج	ق	۳۵
خ	طوغری	ص	طوغری	ع	ثانی	ق	۱
خ	لازمد	ص	لازمد	ع	اول	ق	۲۷
خ	کوکل	ص	کوکل	ع	ثانی	ق	۷
خ	شرطان	ص	سرطان	ع	اول	ق	۳۸
خ	دکه	ص	دکه بالتشید	ع	اول	ق	۳۹
خ	وتر	ص	وتر	ع	ثانی	ق	۴۱
خ	صلح	ص	ضلع	ع	اول	ق	۹
خ	حنند	ص	حنند	ع	ثانی	ق	۴۴
خ	ششه	ص	وششه	ع	اول	ق	۴۵
خ	حق بیلین	ص	حق بیلین	ع	اول	ق	۴۸
خ	قوصمه در	ص	قوصمه در	ع	اول	ق	۴۹
خ	اوز	ص	اوز	ع	ثانی	ق	۵۳
خ	سرد	ص	مرد	ع	ثانی	ق	۵۸
خ	الهی	ص	اولدی	ع	ثانی	ق	۵۹
خ	قرو	ص	قرو	ع	اول	ق	۷
خ	زخدا	ص	زخدا	ع	اول	ق	۷۱
خ	محقق	ص	محقق	ع	ثانی	ق	۷۲
خ	یکانه	ص	یکانه	ع	اول	ق	۷۳
خ	عدوا	ص	عدوا	ع	اول	ق	۷۴

* بسم الله الرحمن الرحيم *
* سراین نامه رانا جست توحید *

بنام ناظم دیوان هستی
بعشق منشئ حکم السنی
بمحمد منعم خوان لغتها
بشکر رازق و علام ودانا
که بر کجینه پنهان ایدی او
عما اقلیمه سلطان ایدی او
خروشه کلدی دریای محبت
ظهور ابتدی در رخسار وحدت
یار اندی نور فخر کاشانی
منور ایلدی بو شججهاتی
اونورک پر توندن رب معبود
جیع انبیای قبلدی موجود
بو عالم ذاته برهان قاطع
جهانه رحمتی تبیان نافع
اساس حکمتی کنز مطلبم
رموز قدرت را موز مبهم
صحاح جوهری نظم اللاکی
کتاب بهجه معیار جالی
یتشمن نظم توحیدین ادایه
یاراشمن حسن افغان ثنایه
نه ممکن شکرین اینک ای دل آگاه
که بر قاموس اعظم نعمه الله
لغات فارسی ترکی و تازی
لسان خلقه و بردی امتیازی
* و یروب قدرت بو نظم قبلدم انشا *
* حمدا ثم حمدا ثم حمدا *

بخوان

* بخوان نعت رسول پر محامد *

محمد احمد و محمود و حامد
بشیر و منذر و مختار و ما جد
حبیب کبریا محبوب مولی
معلى مجتبی ازکی و ابهی
همای اوج علین لو لا ک
هزار گلستان ما عر فناءک
شهنشاه سریر قاب قوسین
شده ملک بقا سلطان کونین
مه برج علی خور شید معراج
فلککمر نعلن ایتش باشنه تاج
فروغ مهر افلاک نبوت
ضیاء شمعہ بزم هویت
گروه انبیاءک مقتدا سی
جیع اولیاءک رهنما سی
حقا بقدان اسرار لدنی
دقا یقین اطوار لدنی
جناب زجده للعالمین او
قیام مده شفیع المذنبین او
هب اصحاب رسولک کلیدر
ابو بکر و عمر عثمان علیدر
نجوم افتدادر جله اصحاب
ایدر لر آدمی فردوسه رهسار
صلوة الله ما صر الیالی
علی خیر البرایا بالتوالی
* سلام الرب مسکن الختام *
* علی الاصحاب والال اکرام *

شای پادشاه دین اسلام *

شهنشاه جهان سلطان محمود
 فلاکشان مهرشوکت ظل معبود
 فریدون سلطنت خاقان دوران
 فلاطون منقبت جشید عنوان
 ملوک آب روی افتخاری
 جهانک پادشاه کامکاری
 دروالاسنه یوز سوردی افلاک
 علو قدر و شان قبلی ادراک
 اولجه برق تیغی آتش افشان
 اولور یوز خنشان دریای عمان
 نسیم لطفی تاره اوغراسه کر
 شرارین کل دخانی سنبل ایلر
 فلک ارد و پرده بار کاهی
 کروبیون طفر خواه سپاهی
 دلی آینه عالمنا در
 جالی مهر و مهدن روشنا در
 شه والا کهر کن عوارف
 مقادر آشنا بحر عارف
 خطی آب حیات جاودانی
 ویر شیخه کمال نو جوانی
 یازد قجه لغات و شعر و انشا
 او قوند قجه علوم و فن املا
 اولوب غالب مدام اعدای دینه
 آصه شمشیرینی عرش برینه

* و یروب شهزاده لرا و شاه یزدان *
 * سر پرده اوله مسرور و خندان *

* بیان حال ناظم عرض نامه *

چمه کوید بشنواز عینی مهجور
 ستمیده بلا کش زار و غمخور
 ز هجرت شد هزار و صد بهشت تاد
 قمر ادر عینتاب افتاد میلاد
 محمد الله ینشدم ینست ساله
 هوسکار اولدی دل علم و کماله
 او قودم اولان نظم الالائی
 نیجه موزون لغات اینجو مثالی
 هله فن لغتده ماهر اولادوم
 آنکله عالم اولدم شاعر اولدم
 سنه ییک ایکی یوزیش ماه شوال
 مشتاقبول اولدی با که جای اقبال
 سخنور لکده قیلدم ذاتم اثبات
 گروه شاعرانی ایلددم مات
 اولوب بر مرشد آگاهه بنده
 سلوک ایتدم طریق نقشبند
 بو نظم در مثالی ایتدم انشا
 نظیرین کورم شد در چشم دنیا
 اولانندی با هزار عز و تعظیم
 حضور پادشاهه عرض و تقدیم
 او شاهه مقصودم جلب دعادر
 دوام شو کتن حقه بدن ر جادر
 زهی منظومه فرخنده انجام
 زمان دولته بو ایدی اتمام

* بو اوب تاریخ واسمن بر سر کاه *
 * دیدم نظم الجواهرای دل اکاه *

* نصیحت کردن ناظم به پورش *

عزیزم یوسفم او غلامم افندم
ایا فیض خدادن بهر مندم
سکا افرانکه اولسون نصیحت
قوانی طوت جان و دلدن ایله دقت
او قوبو نظمی بعد از ختم قرآن
سراسر از برایت ای کان اذعان
قومه فن لغاتی بر دم الدن
بناء علمه بدء ایله تملدن
مهارت کسب ایدوب علم و ادبده
نظیرک اولسون قرس و عربده
تبع قبل کلام اولیایی
نه در فهم ایت مقام اولیایی
فتیل آل آتش عشق خدادن
او قود یوان ابن فارضی سن
کتاب مثنوی بی حرز جان ایت
هزار گلشن راز اول فغان ایت
محیط اعظم و دیوان بیدل
اوله حفظ کده ای بحر فضا ائل
بولوب بر مرشد کامل جهانده
چراغ عشقی یاندر بزم جانده
چکوبال ماسوادن اهل حال اول
طریق عشقه کیر صاحب کمال اول
درونک مهر و مهدن انور اولسون
ذلک اسرار عشقه مظهر اولسون

* سنی بن ایتدم اللهه امانت *
* نه لازم غیری عز و جاه و دولت *

* بیان نظم ترتیب کتابست *

لغت علمنده بر منظومه یاددم
بومیدانده معارف طوی قائدم
قبلوب یوز التزامات اوزره انشا
یکر مبسوط ایدر ترتیبین املا
ایدوب حرف هجاده نظم و ترتیب
کلام اوچ لساندن اولدی ترکیب
باصوب طاش بغریمه یوز قطعه یازدم
هنر و راک آدین مرمرده قازدم
اون اوج یتنه اولوب هر قطعه مرهون
ایکی آخرده کی یت همایون
بهرین سکر جوهر له پردر
که هر قطعه تقریباً یوز دردر
بواج دیلدن لغات ملزم ملر
چچکله مزیندر سراسر
لغات تازی کیم یوق التزامی
چکوب خطا و سسته وردم نظامی
کمی تازی کمی بفرس مصرع
سر هر قطعه به تاج مرصع
بر اسم خدا نام پیبر
مطالعده مهر و ماهه بکوز
ایدر اوللری صوک یتک ای ذات
شمار قطعه و تعداد ایسات
الفده اون طقوز قطعه محدر
او چر قطعه قوافی دیگر

* اولوب هر صفحه ده بر قطعه مسطور *
* کلام ایلدم بش جزیه محصور *

یعنی هر بیت سکز و هر مصرع درت
و هر قطعه تقریباً یوز لغاتی مشتملدر
معلوم اوله که با صحنه نسخ خوانده لغات
ملزومات مذکوره لکسر و یانه بر
چچک وضع و ملزم اولیان لغات
عریبه اوزرینه بر خط سیاه کشیده
اولمشدر اما قلم ایله استنساخ اولور
ایسه لغات ملزومات سر خله تحریر
اولوب ملزم اولیان لغات عریبه
اوزره بر سر خط کشیده ایمک
لازمدر
یعنی اون برنجی یتک اولنده آتیان
اولیان حروفات و کلمات عدد قطعه به
اشارت و مصرع ثانی سنده ایراد
اولیان کلمات عدد ایانه علامتدر

* باند در قطعه ها چل التزامات *

دی بسم اللهی اول بول حیاتی
 صفات ذاتی بیل حمد وصلوتی
 رسالت آتیه رسالت آل واصحابین ایدوب یاد
 درونک نور اوله جان و دلک شاد
 شروط دین اسلام اواندی ظاهر
 نمازک شرطنی فهم ایله بربر
 صفتهای ثبوتیه مرتب
 صفات انبیاء و چار مذهب
 بیل ایمانک شروطن حفظ آیت آنی
 هم اجداد نبی شاه زمانی
 اواندی اصطلاح مکتب انشا
 هجاء و سورة قرآن املا
 فنونک اصطلاحن دفتر ایله
 قرائت صرف و نحوی از بر ایله
 معانی و بیان فهم ایت بدیعن
 عروض و قافیه منطق جبعن
 کلوب آداب و حکمت هیئت او کرن
 اوقو اخلاصی تفسیر ایلدم بن
 اوقو کل هند سه علم حسابی
 طعام ایت طبه ایله انتسابی
 طبور و علم فقهی ایله از بر
 فرا نضله بلندی اقرار بال
 اصول فقهی تعلیم ایله بنیدن
 کیمچه کوندز چالشقی اشته سندن

* اوقو علم حدیثی قبل تشرف *
 * سلوک اربا بنه لازم تصوف *

* چهل چیزست در بیت همایون *

شروط جمعه اسماء اولی العزم
 قبیل اولاد رسولی بیلکه جزم
 مبشر بالجنائی ایله کل یباد
 شروط یاد شاهی اولدی تعداد
 بازادی حرف کلم و آی قرآن
 کیم ایتدی جوت و بحفظ فرقان
 مدینه مکه ده نازل اولان لار
 دخی منسوخ و ناسخ لار محرم
 دخی اصحاب بدن ارباب تفسیر
 مامان د و ازده اولدی نجر
 هر آی المعجده و قرآن اصحاب
 حروف ذولقه ایله اول صفایار
 حروف عاطفه معنای مای
 بیل ازواج حبیب کبریای
 شهور قبیط و اسماء رسالدن
 نه در بیل منصرف لای منصرف سر
 شهور واسب تازی ماه رومی
 کتابک مأخذند آن رومی
 حروف مثنی یوقدر فار سیده
 حروف پاروری نور دیده
 حروف شبه و سال ترک و مموخ
 زلای سبعة سیزه ای شوخ
 بزم مذعبد ای مرد مروت
 نبی او مقلدک شرطی ذکورت

* بلندی معنی واو ای شکر فم *
 * شهور فرس اون ایکی قلم هم *

بدان تقسیم هشتاد التزامات *

همان قرق اوج عدد قطعه سراسر
 او قرق اشیا ایل اولدی محرر
 بوزاون درت سوره نك اسمبله جانا
 بدی قطعه اولندی نظم و انشا
 حساب و اطعمه وزن و فرائت
 ایکبشر قطعه به و یردی بلاغت
 دخی الی برایشات همایون
 در چسل ملتزمه کنز مشحون
 که یست و هشت قطعه آخرنده
 مرتب هر بری برل و یرند
 زلندی بشقه صنعتله دکرل
 آتی فهم ایلر ارباب هنرل
 اساس نظم اولوب تازی لغاتی
 لسان دیگره و یردی ثباتی
 اوچی بر یرده جمع اولدی محرر
 تقدیمه نأ خرده برا بر
 ایدرل بر برین تفصیر و اعلان
 آتی ادراک ایدر صبیان و شیخان
 ولی فرس و عرب بعضی محلد
 عددده بر یرند ندر زیاده
 زیاده لفظ و حیویات و مرهون
 اولندی نظمزدن دور و بیرون
 کهروش سوبلنور هر بر محلد

* اوقوسون مبتدیلر منتهیلر *

* اولورلر هر بری بر قبضه مظهر *

فهرست

فهرست ملتزمات اربعین درون قطعات

بسمله صفات ذاتیه جدله تصلیه آل و اصحاب ۱ قطعه * شروط اسلام
 و شروط صلوة ۲ قطعه * صفات ثبوتیه و صفات واجبه در حق انبیا
 و مذاهب اربعه ۳ قطعه * شروط ایمان ۴ قطعه * اجداد رسول ۵ قطعه *
 شاه زمان محمود خان ۶ قطعه * اصطلاحات مکتب ۷ قطعه * حروف هجا
 ۸ قطعه * اسماء سور قرآنی بدی قطعه ده مسطور در * تجوید ۱۶ و
 ۱۷ قطعه * صرف ۱۸ قطعه * نحو ۱۹ قطعه * معانی ۲۰ قطعه *
 بیان ۲۱ قطعه * بدیع ۲۲ قطعه * عروض ۲۳ و ۲۴ قطعه * قافیه
 ۲۶ قطعه * منطق ۲۹ قطعه * آداب ۳۲ قطعه * حکمت ۳۵ قطعه *
 هیئت ۳۸ قطعه * تفسیر اخلاص ۳۹ قطعه * هندسه ۴۱ قطعه *
 حساب ۴۴ و ۴۵ قطعه * طعام ۴۶ و ۴۷ قطعه * طب ۴۸ قطعه *
 طب ۴۹ قطعه * فقه ۵۱ قطعه * فرائض ۵۳ قطعه * اقربا
 ۵۵ قطعه * اصول فقه ۵۶ قطعه * حدیث ۵۹ قطعه * تصوف ۶۲ قطعه *

فهرست ملتزمات اربعین در آیات همایون

شروط جمع ۲ قطعه * او او العزم من الرسل ۴ قطعه * اولاد رسول
 و عشره مبشره ۵ قطعه * شروط پادشاهی ۶ قطعه * عدد آیات و کلمات
 قرآن ۹ قطعه * و حروف الفارقان و من جمعه و من حفظه و من کتبه اولا
 ۱۰ قطعه * مدنی و مکی ناسخ و منسوخ ۱۲ قطعه * مفسران اصحاب ۱۳
 امامان دوازده ۱۴ قطعه * آیات السجده ۱۵ قطعه * قراء اصحاب و حروف ذولقه
 ۱۷ قطعه * حروف عاطفه و معنای ما ۱۹ قطعه * ازواج رسول ۲۲ قطعه
 شهر قبطنیه ۲۴ قطعه * منصرف و لا ینصرف من اسماء الرسل ۳۳ قطعه *
 شهر عرب ۴۴ قطعه * قوشی آتلی ۴۵ قطعه * ماه رومی ۴۷ قطعه * مأخذ لغات
 نظم الجواهر ۵۱ قطعه * فارسیه معدوم اولان حروف ثانیه و فارسیه مخصوص اولان
 حروف اربعه ۷۶ قطعه * اداه تشبیه فی الفارسی ۸۰ قطعه * سال اترک
 ۸۲ قطعه * مسوخت ۸۴ قطعه * سبعمه سیاره ۸۵ قطعه * بیان شرط نبوت
 ۸۸ قطعه * معانی و او ۹۴ قطعه * شهر فرس ۹۵ قطعه * قلم اثنی عشر ۹۹ قطعه *

یعنی بوزعدن قطعاتدن
 اوج عدد قطعه رده التزامات
 مذکور ابراد اولوب باقی الی بدی
 قطعات ملتزمه اولوب بکذلک
 صنایع شعریه الیه تنظیم انجمن
 ایکی بوزایات همایوندن
 الی بر قدر ایاتند قرق مقدار
 فوائد جلیله در عهد صنایع
 باقی فرق طغوز ایات
 دیگر ادا و تفهیم اولمشدر

* نظم الجواهر *

ان بسم الله مفتاح لباب الابد
 نكر بلك آدله * بسم الله * و بيا نام خدا
 باشد في آغاز كرديم و بدأنا اولا
 ابرو * الله * نكري وارد ربه موجود * هست
 نفس * و خود كندی طوران پابنده * قائم * ای فنا
 نوبی * حادث * دكدر لاونی برك * احد
 اسکی دبرین * قدیم * و ماندن قالمی * بقا
 بساین پروردگار و رب و برر بعتی دهد
 باردیچی خالق و یزدان دبلر خواهد بشا
 مثلی بونی لاندنی مانند آنی اورا له
 او كه در * حمد * و سپاسیدن حری لایقی سزا
 كندی آمد جا من مولی زار نگریدن
 ایلچی پیغمبر رسول کبریا در این بوذا
 شهر پیغمبر مدینه طیبه و مرحومه در
 خان دل آباد کعبه بکه و ام القرى
 هم چهار افران ابو بكر و عمر عثمان علی
 چهار بار اولدی بیو کالکد ریزی کبریا
 آل * صوی صوب دودمان * اصحاب * باران دوستان
 هب همه جمله رسوله بالنبي و خشور را
 افرأ و خوان او فو همواره و دائم هر زمان
 بیک هزار الف * و صلوة * ايله درود اولدی دعا
 اعط الله ده خدا را و بر جناب حق ایچون
 جود * و رادی کیم جو مردلک نیک ابو جید شها

* استعين الله في منظومتي كل الاوان *
 * دعبدم در نامه ام یاری بخوا هم از خدا *
 * باشد قی بزوجه آدکله بنورای نکریمز *
 * ابتدا نا با سمک السامی فتم رنسا *

بسم

صفات ذاتیه

حمد له

آل و اصحاب

تصلیه

قطعة دینة انشائها بالاحتماء

اول * ویشین او کدر آکسه سیدر بس و را
 باقی نکرانظر او بولمشدر * امام * ویشوا
 چون مسلما ندر یکنه کو موحد کن شواول
 بلمک توحید و یک کردن چلب ایل و خدا
 باوری * ایمان * اینانقی * صدق * کرچک راستی
 بیله دانستن * شهادت * دل زبان مذرب شها
 طومنی امسالک و گرفتن * صوم * ايله روزه اوروج
 خور و کل بی آش شام اخشام طعا میدر عشا
 دادن و ازلال و یرمک آریدر بلك و * زکوة *
 حج * و آمد شد کلوب کتمک ایا قدر رجل و پا
 پنج و کنج اولدی * صلاوة خسه * یعنی بش نماز
 فرض نگیری بویریغی فرموده بار خدا
 بلك آری * طاهر * وضو * دست نماز و آیدست
 دیندی مسوا که اراک و جال صودر آب و ما
 ستر * و پوشیدن کیم اورتمک * نیت * و آهنگ و عزیم
 وقت * و هنگام و زمان و * قبله * و سودر یکا
 اولدی * تکبیر * و کلان کردن بیوک فیلقی دیمک
 افتاح * آچمق کشادن آج دیمک افتح کشا
 اوفومق خواندن * قرائت * طورمق استادن * قیام
 پشت خم کردن * رکوع * اتمک بلی قات ضعف و تا
 باره سردرنهادن * سجده * برکزباش قومق
 کاه * و حین و وقت او تورمق * قعده * بنشستن شها

* شد دوازده در نماز روز آذینه شروط *
 * آلتیسی شرط و حیوی آلتیسی شرط ادا *
 * مصر و سلطان و جاعت ظهر و خطبه اذن عام *
 * پایدار ی صحت و حری نری و چشم و پا *

شروط ایمان

شروط صلوة

شروط جمعه

* قطعه قد الهم المنان لي انشائها *

لطف ايدن بخشنده * رحمن * و پر كيدر بخشش جدا
 عسجد النون زر سجدش سر سبد هم * بخني *
 عالم * ودانا بيلندر هم كورن بينا * بصير
 حي * دري زنده هماره * كل آن دائما
 سمع * البستمكدر شتون سويلين كويبا * كلم
 كو جلودر * قادر * توانا يالكز تنها * خسا
 هست كردن بد او * تكوين * اولمش ايجاد ايلك
 البستمك خواهيدين و خواستن * ارادت * ابتغا
 ابرمك آخيدن * بلوغ * اولدي بلوك * امت * گروه
 صافلق * عصمت * نكه داشتن خرد او صدر نهی
 فل * و زارك ديمكدر صاغ * صحيح * و تندرست
 عادل * و دادار بي ظلم اولدي اوج كيفر جزا
 راه و مذهب بول ديمك طوغري فرور هم * امين
 سوز كلام ورنه كرك راستكو * صادق * شها
 خون و * نعمان * فان ديمك پاينده و * ثابت * طوران
 اجدين * حبل * ووت كورك ابا شال و عبا
 مالك * و شه پاد شه اعني به نسل انس
 شافعي * يعني محمد نجل ادريس اي فتا
 يك كوزلدر خوبتر احسن دو كوش جنك و جهاد
 في سبيل الله حق بولنده در راه خدا
 جامقام و مسكن اولمش در بزه مازا لنا
 حال * و ايسا شمد يدر دنيا بو عالم اين سرا

* ماتيدي اعتقاد اول بو حنيفه مذهب اول *
 * اهل سنت و الجماعة اثرينه قبل اقتدا *
 * راست رو خود را ميكن باچه جبر و قدر *
 * ده بدم در راه حق ميباش بر خوف ورجا *

بحمد الله

صفات نبويه
 پيغمبران حقنده واجب
 اولان صفات
 مذاهب از بعه

* بحمد الله صحيح الاعتقاد مؤمن حقا *

اينان باور كن * آمن * تكري به * بالال * و كر كر را
 رسل * پيغمبران و انبيا در فردوتك تنها
 كتاب اولمش * صحيفه * نامه مصحف در نبي * قرآن
 ملكدر در سروشان و * ملائك * چرخ كوك جربا
 روان جان * روح اولومد نصكره بعد الموت * ويس از مرگ
 د براتمك زنده كردن * بعث * اودنيا آنجهان * هقي
 قدر * اندازه او لچوبد كتو * شر * خير * ابودر نيك
 بلورم دائم اعلم تكريدن از حق و * من مول
 مزارو * قبر * و كورا اولمش * عذاب * اشكنجه در باهك
 تن و * جهمان * كوده جان ديمكدر هولاس و * حوبا
 قيامت رستخير و * قارعه * كوندز نهار و روز
 شماريدن شمردن صايحه در عدو * حساب * احصا
 جهنم كور پر بسيدر جينور * جسر السفر * تازی
 زار و سنجه و * ميران * رفوشه صوح جناح آسا
 زمو قيلدن * من الشعر * بجه بارك و * دقيق * اولمش
 رميض * و تير كسكن نسته در * مخنم * قليج هينا
 يكون اولور شود او جمعه در مينور * في الجنة
 كه * رؤيت * كورمه درديدن دخی دیدار بوز * سببا
 اولاء و اينهمه بوجه واقع دوشمش افتاده
 اينان دق يعني باورديم و آما و صدقا
 دلم لسني زبانم از برايله ياد كن احفظ
 بن اولدم كنت بودم بيليجي علامه ودانا

* تماشا ايلرز ديدار نبي اللهك او جمعه *
 * لقاء الرب مولينا زي في الجنة الماوي *
 * بدانيد از رسولان خدا اين پنج اولوا العزمند *
 * محمد نوح و ابراهيم و موسي حضرت عيسي *

شروط ايمان
 اولو العزم من الرسل

* حظا فی نظمنا اجداد فخر لا یسا *

فلدی کورل * مبین * حق نه الیدر شها
 اولدی تکرری قولی * عبدالله * وبتده خدا
 پیر بود * سید * فرجانی که * عبدالملک
 اشکنده کسر ایدی * هاشم * و داروسرا
 عبد و برده قول شمن بت آیدر جنت و * ساف
 عابد و زاهد عبادت ایلندر پارسا
 اوزا جق نسته دیمک دورک * نصی ابن کلاب
 براخ * مره * درختی رت جفانه هم کب
 کعب * اولوا قدر شکر فادا * لوی * خوش نسب
 رو را آکه له والد پدر اولدی با با
 چیره و * غاب * بکدر طاشک آدی * فخر * و سنک
 مالک * و جم پادشه التون زرو * نصر * و جنا
 ایچی قواس کا نکر لیزم و قوس اولدی بای
 سیم رتیر اوق طرفک آدی * کانه * هم شفا
 اسم نصیری * خزیمه * حازم اوصلو هر شمند
 مدرک * لا حق ولا شیچی رسیده هم رسا
 اسم * الیاس * اولدی عجمه شش سری التون * خضر
 اندک ارسه * زار * و عرومرجات و شفا
 یار دیمک بهار * ممد * اولدی اولوزردو جلیل
 اولدی پایا طور یچی * عدنان * رده جد و نیا
 همد و یار و مصاحب عرب و تازی در عرب
 هین * و آسار قرلا ی اوکک سیدان شفا

* فامم ابراهیم و عبد الله اولاد النبی *

* فاطمه زینب رفیده ام کلثوم ای قنا *

* یار یار عازر زبر و طلحه سعدان ابن عوف *

* قیلدی به اون ذاتی جنتله بشار مصطفی *

اولاد رسول

* شاه هفت اقلیم خان محمود منصور اللوا *

مقندر * کوجلوتوانا ارغه در پشت و مطا
 شاهدو * برهان * کوه آرغه در پاکی قنا
 پادشه * ششسان و * صیدن * تاجور کشور خدا
 معنی قدموسنا سلطانمز یاوند ما
 سایه بزدان و * ظل الله * تکرری کولکه سی
 یاد شهنای * سلطنت * خانی کنش هورودکا
 تاجدر * اکلیل * و افسر تخت دیهیم * و سریر
 خیمه الید پادشاه اوتاغیدر تازکیا
 یا تخت اولدی هما یونکا و * دارالسلطنت
 حشره دک استا نبوی معمور ایده بار خدا
 صدر اعظمدر * وکیل السلطنت * هم کاردار
 خطه * اقلیم * اولکه فرمودن بیور مقدر * قضا
 قائد الاجناد * سر صکر سپهسا لارامش
 رزمگاه و * ملحمه * اردو که چوق جبل ورسا
 سیف * و تیغ اولمش قلیج دستور پاشادر * وزیر *
 ظلم آدی * جور * و ستم آزار اینجتمک اذا
 باره و * برطبل * رشوت بجه لا تأکل مخور
 حرم الله * حق حرام ایندی شفو کرده خدا
 مرتم * و هر کش قراول آنلودر * فارس * سوار
 راه و * منهج * یول پیاده صرجه * یعنی یا
 و تم و تازیدن که قوشنی * جیش * و لشکر در جری
 حبس * و شور بدن قار شمعدر دو گوش جنک و وعا

* دشمنانی قبر طاغث آلا یلرین ای تکریمز *

* قهر الکفار شنت شملهم یارینا *

* بختهد صاحب شجاعت عادل و ذورای و حر *

* بالغ و عاقل مذکره شود شاه ای قنا *

نصرت پادشاهی

قال النبی صلی الله
 علیه و سلم من مات
 ولم یعرف امام زمانه
 مات میتة جاهلیة

عبدالله هم صلی الله
 تعالی علیه و سلم و هم
 پدر لریک اسمیدر
 اجداد النبی علیه السلام
 صدقه دیک بکرمی عدددر
 و متقی حلیه سادر
 و عدناندن مافوقی
 مختلف قبهادر

* روعکشب بسر من ادب آموز و بیا *

سوز سخن قول ایستیدن اولدی * سمع * و شنوا
دان پیل اعلم بلیجی یعنی * علیم * و داننا
خواجه استاد و * معلم * و قومق خواندن * درس
مزر * و خامه قلم یازمه نوشتن املا
رب یسر * قو لای ایت نکری خدا آسان کن
علم * و دانش دینلور بیلکه اوص هوش و حی
لا تعسر * که چنین ابله دشوار مکن
رب غم * بتور ای نکری خدا یا انجام
لی * بالخیر * بنیکی بمن ابله بکا
اولدی * اضباره * و سیاره مآکی صوره
کبرخ و * رحله * او برتخته که جز قورلاکا
زبرو * فتحه * در استون اسر * کسره * و زبر
پیش و * ضمه * و توری نقطه * نمش * پنده شما
سخت کردن دی به کشدر مکه صلب و * تشدید
کسته در * جزم * و یریدن بویرا بنجا و هنا
بازیجی * نامق * و خطاط * و نویسنده دبیر
نامه * مکتوب * بتی او که ستودن ایشا
محبیه * آمه دویت * کرسف * و کرچه لبغه
نفس * وزا کاب مرکب قره سوز سودا
زیب * وزینت * بدر رخه و کاغد * قرطاس
سال * و عام و سنه ییلدر ایلر و پیش و ورا

۹۱

* چو چغک مکتبه ویر کیم بلیجیلر دن اوله *
* کو دکت ده بدبستان که شود از علما *
* رست خواهند دانش زفره ها و هراس *
* طالب العلم من الخوف والاحزان نجسا *

شد

* شد بدین قطعه معانی حروف و فت پیدا *

ماجد * و مه اولودر طوریحی * قائم * پایا
بو البشر * پیرسز ندیب دیمک آدم آنا
ارکشی مرد * الف * و با * قری زن امرأ * تا
اولدی بالست ابله بویک فزادی طانس و * تا
جیم * و اشتر دوه در * حاء * قبیله دوده
موی کون کوت قبلی * خا * اوستوره پاک موسی
قبیله و * دال * ممز قاری زن قره ایش
لالک و * ذال * ایلک دیک و خروس کال شها
بمه در رستن و * را * پوست دری * زا * عربی
سین * رطاغ * کوه بوجه اولدی رفیع و بالا
شین * و تفاح ایش المادخی سبب و شیوا
نشنه و * صاد * صوسز لجه دکر در دریا
ضاد * و بویک ایلک طار پرید اوچدی دیمک
آج اولان * طا * و کرسنه مده پستان و * طا
عین * و خورشید کنش * غین * بولندر غندی
کف کو بویک * فاء * بیون کردن وقاف * اولدی شها
یشور * کاف * و بسا * لام * قرالتی کالبد
می سنجی * میم * بالی * نون * ابله ماهی جانا
دوه در اشزرو * واو * آل دیمه در * ها * و ستان
لام الف * طسمه دوال ای کبی * با * حرف ندا
حک و رفتن بویک جلوه بختر صالش
قد * و بالابوی آدی اکسه دیمک هیره قفا

۱۰۴

* زهد ابله ای جاتم اکلنجه سی دانش کسب ایت *
* حصل العلم ایا راحت روحی بقفا *
* بملک پرده رنده صوج ابله شاد اوله *
* لاتکن فی حجب الجهل بفسق فرحا *

* در نوبی سوره صد و بیار و دهشت ای شه ما *

باد شهدر * ملك * و جبر و جهاد روکبا
فانح * و فانه * آجی کسانده شها
مردمان * تاس * کسیر * فلق * و بام صبا
و بره * اخلاص * آرتمق طور بلق نای صفا
آزادی کره شد و * بت * ید و دست آل دیمه
یاوری کردن و * نصر * اولدی اعانت اما
کافرون * ایله مغان دمن کاورل دیمه در
آتش اود نار و سحر و سکن و بجمه صلا
کوثر * وجوی بهشت اوچ * ار ماغیدر
آب صوسل * و ماعون * و مین آجن و ما
قرش و الفخف و کسب ایله تصغیری * قرش
دلم و کجرو * قبل * اولدی اشک کور و فرا
همزه * قوغجی سختین و زمان * عصر * و دمان
قبش کردن دی چو غانماغه * نکاز * اعفا
چون قیامت کونیدر * قارعه * و رستا خز
غیو چاغر * دیرل زعق و صبح و ندا
عادیات * و کهران جغی * کهر صادیه آن
دزه مک لرزش و * رزال * بلوت ابرو عا
بینه * روشن * آحق * قدر * و توان فوندر
دوستی سوکی * علق * شرم و حجاب اولدی حیا
طوط و فلند بموق اولدی قصب بزکر باس
زبقی * و شور و بفسه ففتان آدی دراعه قبا

* الی بیک الی یوزاون التی در آی قرآن *
* اینچنین کرد بافقان سیوطی املا *
* عند من حد صحیح کلمات الفرقان *
* اوادی بنش بدیک درت یوزاوتوزیدی شها *

یوزاون درت املاء
سور قرآنیه دن
فانحه دن سور
علفندک بوقطعه
یکری عدد قطعات
وجه و بیان
اولمندر

قبل کلاه سی مقام
و کیده منم ملدر
عربی صردوزنده
دلم در

* ابن قطعه من یاد کن قرآن بخوان صبح و مسا *

فیوم * و بایند طوران زنکین * غنی * دولخدا
آلتون بریزه و ذهب لطف ایلمک بخشش سخا
انجیر * تین * اینجیر ایش گفتن بارلق * انشراح
قوشلق * ضعی * و چاخنکاه آیدین ضیا و روشنا
معناده * لیل * و شب کیمه * شمش * آفتاب اولدی کنش
نه فارسی شهر و * بلد * طک * فجر * و بام اولدی شها
پوشیده اورتو * غاشبه * ساره صرادق برده در
اهلی * و برزک بوجه پیش صرا حول فصا
زاورس و زاور زهره * طاری * کی طک بلدزی
دزها * بوج * و قلعه ل افلاک کوکلر جرخها
گفتن بارلق * انشفاق * اولدی بارلق شق و شکاف
صاغی جیره خسته بندایب اولدی ناخسته رشا
نطفیف * و کم بموده نک معانی نقصان اولجه در
چارو کور * اولک دیمک اردب و مکبال و منا
گفتن بارلق * انعطار * و اگر دن اراز آچه در
نکور * و ستر و نطفیه پوشیدن اورنگ بجزا
رویش رش کردو * عبس * معنای اگشتدی بوزین
بی چشم و اعی کور ایش کورلک دخی کوری عا
اولدی چکیچی کیمه ر بازندگان و * نازعات
پیغم * نبأ * یعنی خبر و بر مرک ایش دادن عطا
باشداش همزاد ولده سود آدی در شیر و صریف
مص * و مکیدن احمد درهم والده مادرانا

* اوج یوز بیکری اوج بیکه هم الی یوز طقسان بشه *
* ایدی حروفات نوی احسب شعر صای ای قضا *
* قرآنی اول جمع ایدن از بر قبیلن کتب اباین *
* بو بکر صدیق و ابی است و علی المرتضی *

سوره التین
سوره یازک بوقطعه
اون سکره طعه بیان
اولمندر

لده کلام و قبح دال
مهمله آخرده ها ایله
باشداش و هم سن
معنایه در

* کلام خالفا بالربض خیردوا *

کیر * وکت او اوخوی کوزک اولدی بهما
 کریم * ویک ابود راوتان خیل وکها
 فرشتگان ملک که * مرسلات * اوامش
 ملک غصه اسما * دهر * وکتی ردینا
 قیامت * آرمه بوم النور و رستا خیر
 ذینک * کونید روز رنج و بوم عسا
 اور و به به صبارن جامه یج * مدثر
 او آن و ذلک * مزملک * مالی شها
 اجنی کوهه و * جن * صرمش که عشقه * لوح
 نهان کز لو خنی اولدی اوت نبات وکیا
 دینلدی دوشمش * واقع * فتاده افتاده
 قیامتک کونیدر بوم * حاقه * روز جزا
 برعه کلک قلم * تون * دوات خوالسته
 مدین و بنده کوله بادشاه * ملک * وکیا
 شفور کردن و * تحریم * ایش حرام ایتک
 شهاد و سحت حرام و حلال طلق و شفا
 طلاق * ایش صالی و یرمک هشدن و هشتن
 حلیل و شوهر ایش ارفری زن و همشی
 یکد کر بفریقن * تغانی * آلداشیق
 خریدن المده تسلیم تناول اخذ و و شرا
 ۱۱ پداد * و واقعه در جنک * کارزار و بزد
 قلیج * خشب و حسام و پند و روهینا
 ۱۲

* نظیره کردن قرآن شدند عا جز تر *
 * مشاعر الشعرا و مصالقی الباقا *
 * زبجرات جناب محمد عربی *
 * خطیب منبر عرفان و افصح الفصحا *

سوره مرسلات
 سوره تغا بنه وک
 بوقطعه ده اوت درت
 سوره در

مدثر و منزل کلک لری تفعل
 باییدن اسم فاعل در
 اصلاری مدثر و منزل
 ایدی بعد الادغام مدثر
 و منزل اولد بیر

* جمع آید قرآن لاصد و رشمنا *

مقبت * کوجلو توانا یل اولدی باد و رخا
 ستایم * احمد * مدح ایلرم چه رخ و سدا
 منافعون * و دور و بیان که یکی یوز اولر
 بلان دروغ کی کذب و زور و فریه شها
 عروبه * جمعه * در آذینه هم صیره ر * صف
 غر بو و باک زدن در جاعر مدح و دعا
 رون کنند ضنا بیچی اولدی * تمخند
 ضنا و وندگی اولدی بور و منی و بلا
 دی جمع قبله * حشر * و قراهم آوردن
 سپاه و چند چری سنجماغ اولدی موخ و لوا
 مجادله * علت و جنک کردن او غراشقی
 تکاب و رزم صواش حرب و معرکه هیجا
 دمر * حدید * و سنده جنک و * واقع * رخاش
 خصومت ایلیم در دشمنی شقاق و شنا
 اسیر کینچی که بخشنده مشفق و * رحمن
 مهو * قمر * آی و یلدن ستاره * نجم * و سها
 طاغ اولدی * طور * کی که و میل که ذاریه باد
 که با دها کیدر * ذاریات * جمعی شها
 نشان و آیه و تو شمان حفظ و باد از بر
 که * قاف * و شمع آلهی کلام مبار خدا
 ۱۲ پی * و عصب سکر اولدی زهوق یول شرفیج
 قویم * و راست که طوغری قدم ایا قدر پیا
 ۱۳

* بدان که بدست سوز در مدینه نازل شد *
 * دوا زده است خلاقی جز این بسام قری *
 * جل و سه محکم و نامحشش است جل منسوخ *
 * شد ۱۵ است اسخه و اسوخ خج و بدست شها *

بوقطعه ده سوره
 میافقون سوره
 فافه ک اون درت
 سوره در

سوره مدنی بالاتفاق بکری
 سوره و مخالف فیها
 اولان اون ابکی سوزدر
 و باقبی مکیدر اتقان
 للسیوطی

* نسب مآدیه الله فكن من ادبا *

طرنجی * قابض * و کبر اقرار کوتار و دجیا
 موم و * مصباح * و چراغ آبدین ایش ناب و سنا
 حجره و سوی طرف جعبه سوها * هجران
 آچمه در * فتح * و کشادن فیور درعه شها
 مدح اولان کیمسه منوده و * محمد * محمود
 سون اوکک نسب و مدح و مدح و اطرا
 ربکهای کرو * احقاف * ایش اگری قوملر
 کرد تو زدر رمج و تقیع و غبار و خرشا
 جائیه * زن که نشسته برانوبعنی
 دیزی اوزره اوتوران عورته دیرل جانا
 هم تون دودو * دخان * زخرف و زرا آتون ایش
 خانه ربع اودانش اولدی کناج و * شوری
 اولدی واکرده شد و * فصاحت * آجق قبلتان
 باورنده اینانی * مؤمن * و هرف اوکه سنا
 چون کروهان و * زمر * جعی بلوک زمره گروه
 صاد * و مس یعنی باقر در غرب آتون زرسا
 بر زمین ارض سر و شان ملکر * صافات
 آسمان کولک آدی صافوره و برقع خضرا
 آ اولو آدم وای مرد بزرک و * یسن
 قال قاموس دیدی گفت چنین بویه کذا
 بوه * ابله کوف اوکی طرموق ابله موشک بره سه
 سقط * و کک اولدی قنت بایقوش ایش خنج و صدی

* اهل تفسیر ز اصحاب نبی ده عدد دند *
 * چار یارست که بودند بدولت خلفا *
 * ابن مسعود و عباس و ابی بن کعب *
 * واده الثابت زید بن زبیر و موسی *

سوره حجر اندن
 سوره یسن دك
 بوقطعه ده ارن درت
 سوره یان اولغنددر

مفسران اصحاب

* زبیر رخساره قرآن بود خوب صدا *

بارادن * فاطر * و بردان خورش یکی خدا
 صالح * و ینک ایولدت آدیدر طعم و خوا
 نسه بلقبس * سبأ * مملکتی بلقبسک
 بلوک * احزاب * و کروهان اووه در دشت و فضا
 سر نهادن بزین * سجده * بره باش قومق
 بر جکیم آدی * لقمان * بچسکی اما
 بر بلوک آدم آدی * روم * کروهی مردم
 عنکبوت * و منته موله اورمچک دیویا
 هم فسان قصه مثل جعی فسانها و * قصص
 نمل * و ور اولدی قرنجه قبه صخر و خارا
 شاعره مطلق و خنذید و و سکنسج دینور
 شعرا * جعی طلائقو فصیح و شبا
 فرق و * فرقان * و جدا کردن ایش ابرمق
 تابش آید نلق ایش * نور * و سپداق زهرا
 مؤمنون * مسلم اولانلر که بکانه کوبیان
 حج * و قصص ایلک آهنگ اوت آری و بلی
 دیندی پیغمبر اولان ذاته نبی و دل خا ک
 انبیا * جعی کلور ای کشی * طه * مریدا
 یارسا صالحه * مریم * مغره * کهف * و تمال
 جوش و شب در کچه کتمک شب رفتن * اسرا
 جای * و مسکن بر آدید رآری * نحل * و بر موز
 قنبل * و برده کوله * حجر * و قوجاق بر جانا

* آن اما مان دوازده که حسین و جعفر *
 * دو حسن چار علی و سه محمد موسی *
 * همگی کان علوم اهل حدیث و تفسیر *
 * نور چشم فرق ناجیه فخر شرفا *

فاطر هم اسماء الله من
 اسماء سور
 وهم
 قرآنیه دندر شد

سوره فاطر دن سوره
 حجره دك بکری
 بر سوردر

اثمه اثی عشر

* سور حضرت قرآن تمام است اینجا *

بوجه در شاخ و عالی و علی * و بالا
 مشتاق مردکی و بشر و بشارت * بشری
 سوگلی دوست و * خلیل * آزار آیه صاعقه برق
 کوله سسی تندرو * رعد * اولدی بلوت ابرو طحا
 منحسر گشتی حمر نکش و * یوسف * لهفان
 فاوادی * هود * و حروفا طسه و قم و ناما
 هف و طرح و سمک جری بالفدر ماهی
 دیدلر * یونس * ذوالنون * کی شیخدا
 از کشتن زکته * توبه * بشبان اولمق
 صوح گاه و لم اولدی چوق ایمش جم و بسا
 و یکی بخشش هبه و چاره و نول و نفل
 ک * یونک جعیدر * انفال * کی بخششها
 ربك بالا بوجه قوم عرف که جعی * اعراف
 درت ایاقلو اولان * انعام * و ستوران شها
 سفره در * مائده * شیدان یمک اکل و خوردن
 قاریدر امر آه زن جعی زنان او یله * نسا
 شن دیمک عامر و معمور ایله * عمران * آباد
 جایگاه اولدی وطن منزل و متوی ماوی
 بقره * سهر او کوز زلوه بولدر لهجیم
 ۱۵ سور * و منزل قوناق بری مهمان سرا
 یاد * و بیکانه غریب اولدی اوزاق دورو شطیر
 قاصد * و ساقب و نزدیک بقدر جاننا
 ۱۹۵

* در نی شده کی چارده آی السجده *
 * سجده آیتلری قرآنده هب اون درت شها *
 * ان تجسس فتجد کرتو یجوی یابی *
 * نکس الامر بفرمان فروکن سررا *

اقرا

سوره ابراهیم
 سوره فرقان
 بوقطعه ده اون اوج
 قطعه وارد می

آی السجدهات

* اقرأ کتاب الشاطبی واحفظه یا کثر الزکا *

وهاب * و بخشند و برن اجرث دیمک مزدو کرا
 سید * بزرگ اولدی اولو خالق آفریده * وورا
 خواندن قرائت * او قومق * مصحف * نبی قرآن ایمش
 تجوید * و به کردن ابوائک آجق مکشوف ووا
 قرا سعه * هفت پیر اولدی یدی قرا آدی
 کون عین و خورای بدر و مه جعی * بدور * و ماهها
 راوی * بیکونقل ایدن * تلید * و میلاوه شکرد
 خواننده * قاری * او قویان نالاج سس صوت ورتا
 خسران زان یعنی ضرر آصلو * نافع * سودمند
 فالون * و بیک اولدی ابو ورش و سید آق ای قنا
 پور * ابن * او غول چوق پر * کثیر * اولدی کوله * قنیل بلون
 بزی * قماشچی * کاله ورا لقی ستادن اشتر
 بدری که بر مقری * ابو عمرو * و نهاد و طبع * سوس
 دوری * و یک بر در دیمک نکری آله اولدی خدا
 آباد * عامر * شن دیمک رادی جو مردلکدر * هشام
 بر قوم * ذکوان * دوده سجمک کزیدن اجنبا
 عاصم * نکهبان صاقلین * شعبه * وفاخ اولدی بوداق
 زنبیل زنبیر * حفص * ایمش جور چوب که خاشاک و عشا
 براوت کباهی * حزم * در اولدی بر سر او غول * خلف
 خلاد * و پایا چوق طوران سرمد همیشه دایما
 ۱۶ سید * اوله در مردن کی اوریم * کسائی * جامه ام
 زار و این اکلیجی هم * لیث * و شیر ارسلان شها
 ۲۰۸

* خواهی خزینه دارتی ایزد نوی را یاد کن *
 * فی کل حین یساقی رتل کلاما منزلا *
 * تالینک ایلر چوغنه قرآن شکسز لعنتی *
 * فرقان نفرین میکند بی شبهه بس خواننده را *

قرا سعه ک برامه
 دخی بدور در ک
 بدور سعه دیر *

ایف مدنی ابن کشمیری
 ابو عمرو بصری ابن عامر
 شامی حاصم و حزم
 و کسائی کوفی بدور

* استاذ را خدمت بکن در فن تجوید ای فنا *

کلمت بحی و آمدن * باقی * هماره دانها
ایلی * رسول * و باخ ایش برفتن او بمق اقتفا
لا تودل اولمدر * لسان * حلق * و کلو یعنی بوغاز
آغز دیکدر * فم * دهان دیش * س * و دندان ای فنا
علیا * زرتیک بوجه * سفلی * فروتر ضدیدر
اولک دیش * ثنیه * یشک ایش جعی * ثنایا * یشکها
دل و جیدر نوک زبانا * ذوالق * دودا قدر اب شفه
پویشیدن * طاق * اورتمه در فیشدر زمستان و شتا
هم * روم * وجستن ایستک صوصق ایش * سکت * و خوش
قولتمه بویانیدن و * اشمام * جز بشفه سوا
اخفا * نهفتن کرک و اگر در * اظهار * آچمه در
ادعای * و هستن قویمه در انجام صوکرانتهای
سختی و * شدت * قایلوق نرمی بر خوه * ضدیدر
آواز پنهان * همس * ایش کرلوسس آج بین کشا
مد * و کشیدن چکمه در اکسائمه * قصر * و کاسن
طورد و رمه بایانیدن و * وقف * اولدی پایان صولک ادا
خم کردن اکک نازیسی حتی و * اماله * حفص ایش
قطع * و بریدن کسمه در ایض قیلجدر روینا
ترقیق * اینجلمک تنک کردن * صغیر * آواز سس
دوندومه کردانیدن و * اقلاب * قاتدر کفل ولا
وای * اف او فباش اغریسی اولدی صداع و درد سر
کار * امر ایشدر اعلمق معناسیدر روزه بکا

۲۲۱

* موسی ابوالدردا ابی مسعود وزید و چار بار *
* قراء اصحاب کک زین این نه ذوات پروفا *
* مافله فی نظما حفظ علی وجه الاصح *
* شش بود حرف ذولقه باجم و رانون میم وفا *

افراء اصحاب
حروف ذولقه

* قطعه فی الصرف کانت جوهر *

حی * دیری مرت اولدی سس صوت و او
ر * ابونیک انکین بالدر جنا
صرف * و تصریف * و اراده
اولدی و رکستن که دوند رملک شها
کام هم * مقصود * و * مطلوب * و مرام
ساخنن یا بمق * بنا * و ابتنا
آلیدر شش سنه یعنی * حرف * حلق
همزه حا و خا و عین و غین وها
کوده در تن جشه صاغ * سالم * درست
علت * و درد آغری ام درمان دوا
ککتر اسط بای دوشک پستر * مثال
بوش نهی * اجوف * مضاعف * قائده تا
مخلط شنی در هم آمیزه * لفیف
مصل پیوسته * مقرون * ای فنا
اکک آرنق ککم فزون * ناقص * مزید
آبریدر مجورو * مقروق و جدا
ضرب اولمش نسنه * مهموز * وزده
سک طاش فقهقار و قهقرو حصا
اولدی ککندی مات راح و مرد و رفت
وای بر روی و یله بازق
وحد * و حدت یک شدن بر اولمه در
رد * و سپریس اولدی میدان و قضا

۲۲۲

* سوخت مارا آنش عشق ای جوان *
* احرقتنا یافنی نار الهوی *
* کرد عشقم مبتلادر کودی *
* ابتلا فی الحب فی وقت الصا *

* وصل الطال بالحقو علو ما شتی *

اید * ودام و همواره یکا سوی وعرا
 سورچی * سائق * ورائنده اوزاق دور و نوا
 نحو * قصد ایلک آهنگ * خبر * نعی و پیام
 اوص خرد * لب * دی آبد نلغه فر * ضوء * وضیا
 اسم * و نام آدقراک * حرف * و کران * فعل * ایش کار
 سوز * کلام * و سخن اولش باره * کلام * و کفا
 آجه واکردن * و اعراب * سس آوازو * ندا
 صله * پیوستن اولاشقی نه اوشی آنچه و * ما
 چکمه در * جز و کشش * نصب * و نشانیدن دیکه
 رفع * فالدرمه فراختن بوجه سبک بالا
 دل * ضمیر * اولدی کوکل * معرفه * دانش بیلک
 مستر * کبی نهان * کز لو آجق * بارز * ووا
 بوی آنکه به * بن * انا * من * انت * توسن
 مرشما * انتم * الینا * بزه مارا و بما
 واو * یا * نا * دخی * لام * اولدی بمین و سو کند
 درده فی * عن * من * وازدن دخی براوزره * علی
 ناو * حتی * والی * دک * وش * کاف * اولدی کبی
 رب * بس جوق دیک اولدی نه ایچون * کیمه * چما
 مذ * ایله * منذ * وازانگاه اوز ماندن دیمه در
 غیر سیدر جزو * حاشا * و خلا * داخی * صیدا
 طی * ایش دورمه نوردن کیمی جامه و ثوب
 رزم * و هیچا * دوکوش * لیس * دکادر نه ونا

اعراب *

ضمایر *

حروف جاره *

حروف عاطفه *

معانی ما *

* اعتراف عاطفه ده بود نخستینش واو *
 * ثم حتی بل وفا لکن ام اولاما *
 * مصدر و ناقیده و زائده شرط استفهام *
 * صفت و معرف * و نکره و موصوله که ما *

* شها علم معانی روح شدد بکرفتون قالب *

و برن * معطی * دهنده فارسی و ایدیلک مطلب
 اوکولشدر ستوده و * محمد * غاش عاشق صب
 معانی * قصد اولانلر خواسته ها کام و مر ام ایستک
 هویدا کردن و * تلخیص * شرح بیک همه کل هب
 کار اولدی کاغ و * حاشیه * تبلا * عصام ابیدر
 اوزون نسنه دراز * اطول * بودور آدم غک و هتقب
 مسالک * راهها بوللر ذهاب و سردمه کتک
 قلاوزلر * هوادی * رهنمایان بولره و مشعب
 غرابت * دوری اوزاقلق بالیکز * مفرد * و تنها
 تنافر * هم رمدن اورکسه قیرآت جرعه و اشهب
 آبرمق * فصل و پشمیدن که ضدی * وصل * و پیوستن
 اکلک * عطف * و پیسودن بریدن کسحک اولمش جب
 سوزی جوق سوینک پرگفتن * اطناب * عکسیدر * ایجاز
 رابرلک * مساوات * و یکونی * صدق * کرچک زب
 طار ایلک نک کردن * حصر * و قصر * اکستمد کم کردن
 کلوب کتک * تردد * آمد و شد پی سکر عصلب
 خبر پیغم * حدیث * انشاء * وافریدن براتمقدر
 بیورمق * حکم * دفر مودن دخی و تخیم سوکک سب
 طلب * خواهشدر ایستک دور کردن * ثنی * اوزاق ایتک
 تمنی * آرزو کردن در اومق اسب آن سلهب
 بدید * آسانلیسه هکبه بستن باغلق * تعلیق
 درون * و داخل اولدی ایچرو نازه کوک منقب

* خدامر صاحب لطفست از خواهش مشرنومید *
 * فان الرب ذو فضل فلا تبأس من المطلب *
 * اوکوت لاقرد بسن کوش ایله اعراض ایتمه حق سوزدن *
 * حدیث النصیح فاسمع عن کلام الحق لا ترغب *

مسالک علم معانی
 برشتدر هوادی
 شرحیدر که مصنف
 شرح ایستدر

* قطعه در علم بیانست اصطلاحاتش عیب *

چون * بیان * شیوا فصاحت در خصم خویش * قریب
سومه دریاری * علاقه * یارایمش دوست و * حبیب
بولمان * مرسل * فرستاده * مجاز * راه بول
خود * حقیقت * کندی عاقل کیمسه در هخته لبیب
بند کردن * عقد * بویون باغی ایلاک رشته حبیب
اینجودر کوهر * فریده * صحرایم جستن و تبیب
خواهش هموا * عرض * ایستک بلوک قسم * و گروه
لختهها * ارکان جزایر پای ایش بهر * نصیب
بکرمک * شبهه * و * شبده * ماندن دخی یوز * وجه * و روی
کاف * و تک تشبیه اداتیدر بک هم زین و زیب
برشی بکرمه مانا بیدن و * تشبیه * ایش
پروریدن بسلک * ترشیج * فول بنده ریب
همسر و شوهر قاری قوجه * قرینه * روج ایش
قوی و براس * مطلقه * هشته قوی چاه و قلب
دیندی * ملفوف * و نور دیده دور و ایش نسته به
آری * مفروق * و جدا اولدی قی سخت و صلیب
راست کردن طوغری قیاق * تسوید * تقویم ایش
سو بک کفن * کایه * آلدای غین و فریب
زشتن و * تجرید * صوبیق کز او در * مضمر * نهان
باغلودر بسته * مقید * هم قلیغ و خشب
۲۱
الک * دیمکدر کار و از رع ایش صو و بر آب ده
جرع * و نوشیدن کیم ایچک سود آدی شیر و حبیب
۲۷۳

* دکله بابا نصحنی جانندن اوغول سن عالم اول *
* ای پسر از جان شو پند پدر را شود ایب *
* یوسف مصر هنر جان عزیزای نور چشم *
* از سوی والد حسبی و ز سوی مادر نسبی *

اغاثا

* اغاثا در رفا کتب و اعطاء ذهب *

بدیع * و خبک طولم بالدر انکبین و ضرب
رحیم * اسر کیمی مهران صوصوب و رب
بری بر بنه مخالف * تضاد * و چرب و خشک
اجاج آب صواولش یلک زبان لهب
فرود آمدن * المام و * حل ایش قوغق
شردن * عقد * و حساب اولدی صافی ناب و هذب
مشاکله * و * جناس * اولدی بکرمک ماندن
که بخش کردن و * تقسیم * بولک ای بر ادب
دوشمک اولدی * مراعات * و فکر و شولیدن
نظیر * و چون کبی چسبا نزالق و انسب
طاعله * نشر * و پراکندن اینجودر کوهر
که دویله * لف * و نوردن اوزم فرسک و عنب
کوکس آدی رو * صدر * و سرون و * عز * او جدر
که رد * و بد کتودر بهستر ابورک اطیب
دیندی کز لکه * توریه * نهان کردن
شردن کم و * ایهام * صایق اکسک هب
ناو * مدح * و ستااضدی * ذم * و بد گفتن
لطیفه * هزل * ایله لاغ اولدی سو که فریه و سب
نجا و نشنیده * سلخ * صوبیه در زشتن
ادیم و پوست در بدر دوه شتر ذعلب
۲۲
بطبی * نبل و هوشا خر و چار اشک
فرو * حصبص اشاغی اولدی بولره و خبیب
۲۸۶

* نه استه جمله زوجات طاهرات رسول *
* بجو شفاعت ایشان یاد کن یاد *
* خدیجه عایشه ام حبیبه و سلمه *
* صفیه سوده و سمونه حفصه و زینب *

ازواج رسول

* هذه ميراث شعر فاحفظوا فيها اللغات *

بارادن بردان * مبدی * اووه در دشت و فلات
 اوله شان پیوسته * واصل * غیو چاغرمق نهات
 سو * عروض اولدی بکا اورمق دیمک ضرب * وزدن
 ابتدا * آغاز اول برکوکس * صدر * ای نیک ذات
 بیت * و خانه او قیوتانادی * مصرع نیم در
 دانه * ابرال چوره طورمق استنادن نبات
 شرع و سبحان * طویل * آسا * مدید اوزون دراز
 بال * کز تنها * بسط * و دختران قنلر نبات
 کوك گر زمان و فلک در رعصو تندورو * هرج
 هم * رمل * باران یغمور اوت کیه عشب و نبات
 درد اشتر هم * رجز * یعنی دوه اغریسیدر
 وافر * و کمال * تمام واسیری لاطاق قات
 چون شتاباندر چاقوق عاجل * سریع * و منشرح
 هم سبک بینی * خفیف * او بقوادی خواب و نبات
 دندی ماننده * مضارع * بگر بیخی نسنه به
 قویش انکیز بدو * مجت * فروه کورک وان
 آن سخن کوی روتنه گفته میشد * مقتضب *
 بالدهه سویلتن سوز زندگی صاعلق حیات
 هم * تقارب * بودن نزدیک بایکدی بگری
 کیم یقین اولیق بری بیرینه طرف و توسن آن
 پاك * و مخموم آری زاکاب و مرکب درمداد
 صطر * باز مقدر نوشتن حقه خوالسته دوات

تمام مقام تو یکده
 مستملدر

* کتم از آب بقاشیر بتراين ابيات را *
 * قلت احلی هذه الابيات من ماء الحيات *
 * شد اوزان رمل این قطعه در قن عروض *
 * فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن *

خلقل

* غلامه انداز شد این قطعه ام در ششجهات *

اسیدر صاحب * خدا * قور توله وارستن نجات
 آشکار آجق * مبین * و تنزدن صوصقی صمات
 بادر نکین و * غزل * قدم من الاشعار ایش
 اولدی بصدرمه * قصیده * کاک صواب و فرات
 خیمه * و پروه چادر اولدی قازق میخ و * وند
 ایب * سبب * نیلایریدن کسمه * تقطیع * و نبات
 خین * قاصمق جامد دوختن از برای کونهی
 وقص * ذیم و ذین و شین و عیب و نیک ای نیک ذات
 دیندی لافر کردن و * اضممار * آرقلمه
 طی * دور مکدر نور دیدن زبون ضامر لکات
 قبض * المقدر ستادن باغ دیمکدر * عقد * و بند
 عصب * و بستن باغلق اولدی دوه اشتر کهات
 کف * هبک ال آبه سی کتمک دیمک رفتن * زحاف
 خسته لکدر رنجه * علت * مردن اولمکدر وفات
 آتمه حذف * انداختن اکسلته * فصر * و کاستن
 قطع * و * حذ * کسمک بریدندر قیون فرقی و شات
 آجمه در * کشف و کشادن * قطف صالقم خوشه در
 بازداشتن * وقف * منع اتمک بیقق نقض و نبات
 هم برون کسمک دیمک بینی بریدن * صلی * و * خرم
 چون کسمک اولدی بیریده شدن هم انبساط
 چاک * و مشقوق اولدی برنی خلف و بس معناسی آرد
 پیش * و قد ام اولمکدر هر طرف سوهما جهات

* یک یک نام شهور قبطیان را یاد کن *
 * ای مه اوج بها وی مهر مدوح الصفات *
 * توت و با به و هنور و کیهک امشیر و ایب *
 * بونه مسری طوبه و رموده بشاس برمهات *

۳۱۲

طال و زحافات

شهر و قبطیان

* لایقت این کهرم گریه و ناله یاقوت *

سویچی دوست و دود * از سلان ایمن شیر و هرو
چون بیان * ظاهر و پیدا او و دشنه و سبوت
پادشاه شاه کبازند و امام و سلطان
هم بر کسی اولوای مجد و سبوت جبروت
یوم اثین و دوشنبه بازار ابرته سی کوفی
فرق و سرباش تراشیده یونفش مسبوت
استخوان عظیم کوك سنك و حجر چنداه طاش
معنی خرده شده اولدی اوفانمش مقبوت
لحم و گوشت ات ارز و زو سبوت پوسن پنج
قاینادی فار مجوشید قزان ديك و نفوت
سرج ابرزین قاشی قبقب و بسکوهه ایمنش
آونجی و وحش تر کسی باغی سمط و سموت
حرمل و حرف اوزرلك که سبوتین و فونند
فوقودر رایحه بو ز بره و کبون سبوت
کشت کنندم زرع الخنطه بغدادی اسکدی
زرع اکین کشت دینور بمشه رسته منبوت
کونید و رشک و حسد بک کتو افجید تر
خلق خوشبمه او کولش بستوده منبوت
پاریلدر حق و حجه و حول و حطمه
اولدی هنگام کی وقت معین و وقوت
حیر * و جای مکان جبهه و پیشانی آان
کشه * فرخال که صاچدر دلی شیده امه بون

۳۲۵

* ذاب من ناله هوی جنة صب کنضار *

* قد بکا القلب و فی الهین دم کالیا قوت *

* کرد آن شوخ را در دم وصلت مدهوش *

* حین وصلتده اود لبرخی ایندی مبهوت *

من

* من هجا الناس و اوقافه و هو خبیث *

پادشه * والی * ویاوند بکت مرد و ملت
بالغ * و نك ایواولش کنودر کست و خبیث
معنی * قافیه * و ردف * او یوچی پیر و امش
هم * روی * اربلوت یغور آدی کاخه فعبت
باغلودر بسته * مقید * باغ آدی * قید * و بند
مطلقه * قوی و بریان هشته دمر آهن اثت
هم تلاویدن و بیرون شدن جیمه * خروج
وصل * و پیوستن اولاشدر مغه دی چوق پر اثت
صه مکوسویله سر داش * دخیل * و هم از
بامه * ناسپس * ابله ساختن دخی سرزاز و بجیت
صاید دردهم ابله تاه آرنغه دی پیش و * مزید
سه یکی او جده بر اولدی ثلث و ثلث و ثلث
سیر کردن که طویور مق دیمک * اشباع * اهجا
کشمه ببردن و * حد * اتمک آدی نان و غلبت
همی و * مجری * سیلان آغه تراویدن ایمنش
رس * و چاه اولدی قبواسکی دیمک کهنه ریث
دی قوی قیلغه * افوا * و کباخن کردن
اشتر و ناقه * سناد * اوت آدی فایر و لیث
وهض و * ایطاء * و خکائیدن ایمنش با صدر مق
اکه کر کردن و * اکفا یکیدر تازه حدیث
کبد * و بوت اولدی جکر او بکن آدیدر ربه شش
حش * و بد اولدی کتو فان آدیدر خون و نفیت

۳۳۸

* پیر با مال کرایید حریص و ناکس *

* عد مل مال الی المال دنی و خبیث *

* هر زمانده بنم ایچون مسددای دادرسم *

* باغبانی لی فی کل اوان تغویث *

* قطعه هایش از حروف باء تا باشد ثلاث *

عدل ابدی دادگر * مفسط * اولو زرد و ملات
 غالب * و جیره یکین چابوق شتابان و دلالت
 شمشک آما سیدن و ربو و خد و ورو انتفاخ
 جیفه اش مریدار کرشدن طاغلق انقراث
 عقده و انشوطه اولش در دو کم علیج و کیره
 بیج نوکلم غر و بیجیدن طولاشقی التیات
 نژدکر ارکک دیمکدر رجعی ذکران و تران
 لاس وائی اولدی دبشی جمعی لاسان و انات
 ناشتایی آجلیق اولدی لغوه و جوع و سفب
 هم صوسزلق نشنه کی بی آبی و غر و لهات
 اودمراره زهره ذورفودن من الخوف ازهراس
 قومه دربرکند بودن انجماف و انجمات
 ارمغان تحفه هدیه برکذار و سوزیان
 هم فرستادن کبی کوند رمه بعث و انجمات
 دوشمه درغانیدن و کب و سقوط و اندلاص
 قوشمه در تازیدن و هذها ذوجن و انتفات
 خشک بودن قوریمق یس و جفاف و تاباس
 اولدی تربودن باش اولق ابتلال و انجمات
 شک بردن هارامق غیرت و غار و غبار
 هم قایمق اولدی و اخیدن مبالات اکثرات
 کز آدی سوفار و فقه بای کان و مطعمه
 ناقر * و پرنابه اوق کنند قویارمق افشاست

* مال و او بوقد ریزم چون دخی انده بوق مناع *

* مالنا مال و لا دار ولا فیها اثاث *

* اعجزتی فرقه قیلدی بی عاجز فراق *

* کن مددای دادرس مارا اغشا باغیاث *

* هذه القطعة من والد طبعی موروث *

هر زمان دائم * و هر دم قتی سخت و کنبوت
 صدق * و هول اولدی صحیح ارسلان ایش شیروضیوت
 زفت ششمان ایخ اینده دهندده دعبوت
 اولدی انبای و دراره کدی کشمان دعبوت
 اولدی جاموس و کلک صوصغری بزکی معز
 باغلیدر چرب و سمن لاغر ار قدر طرموت
 حشره و مفند و نمصص بمکیدن امک
 ضرع و پستان همه اشزدوه در حق و نلون
 شمن و بت طابلان صورت منخوسه دینور
 لات و عزرا و منات و وثن و زون و بعبوت
 نسل و شیر سود اولدی همه ندی و پستان
 طفل ابله کاک جو جفدر طایه مازیره رغوت
 بقهوش سیوری سنک پشه سبش بت حکمه
 سرکه رشک و صوابه هم پره کبک و برضوت
 کاف سرباش یارینی فاسره و خار صه در
 کافتن یارمق ایش قتی و خشف دمع و فروت
 شیر ارسلان غضنفر هسد و غادی لبث
 عنبس و هبصم و زنبهر هرس و صم و عبوت
 درشوا زدر قیودن کبردیسه ادخل من باب
 صرح و در کوشک آدی اوج قات سه تاه و مثلوث
 کار * و احول ششایدن اکمه و نایبنا کور
 کم شد * و قل آزاوادی بر ایش چوق خنکوت

* یا بنی اجتهد العلم بفقر و صلاح *

* والبس الخرقه فی الدهر و کل من مغلوث *

* صلی و عرفان بابا کدن سا که میراث اولماز *

* نشود از پدرت دانش و عرفان موروث *

طشیره در بیرون و خارج اندرون و * باطن * میج
 خوبتر کویک * احسن * است دلبر در بهیج
 سو با کدر * منطق * و گفتن چاغرمق ساق و بالک
 با کک * نهذب * و پاکیدن قوقوبوی واریج
 اکلنی فهمیدن و * ادراک * شک ظن و کان
 حکم * بوبراتی که فرمان یاتمه درسوزش و هیچ
 راست کردن همدخی * تصدیق * ایمش کر چکلمک
 فکر و شولیدن * تصور * بد کنواولدی سبج
 نازناری داخی * جزئی * شرکینی ممنوع اولان
 ضدیدر * کلی * همه بوق ایشی بی همتا سبج
 فصل * و شمعیدن آبرمق * جنس * و گونه دورلودر
 هم * بعد * و دوراوزاق بر برادی جایی و سبج
 عامه * و جله همه هب * خاصه در * عکسی آنک
 بوبریلان * محکوم * و فرموده آچقدروا فریج
 حد * قدم معناسی صوک اوایش اثر * رسم * و نهاد
 نام * تکمیل اسپری لاشی ایله . ناچیز * هیچ
 ناقص * و کم یعنی آنک ترس * عکس * و باز کون
 امر ترغرز و * فضیه * مثل مانند و شریج
 منصل * پیوسته یا نامشدر آرغی جمله بود
 منفصل * و اخبده آرایش ارش ناز و نسج
 کبر * و جرفاس اولدی قان اینجه در بارک دقینی
 شعبه * ز بوداق درخت نیره فارغیدر و هیچ
 ۳۷۷

* روی یارم آفتابست و فرش خوبی است *
 * وجه محبوبی ذکاء نورها حسن بهیج *
 * شدروان از مردم افتادگان چون سبل اشک *
 * قد جری من مقله العشق دمع کالبحیج *

تکه بیل مقام ترکیبه
 مستعملدر

دی * نور * و روشنی آید نلغه قرآی ماج
 صریح و شب کیچه اولمش شماله موم * سراج
 ربوه چپ پرو راه و لکاش و زاوه بول
 صراط و لایح و دعوب و منهج و منهج
 چراغندان و لکن شمعندان ایمش مشکاه
 عکاب و دود تون اولدی ایس دوده سناج
 یکلای عذارورخ امدل و فواد کواکل
 و ذبله کوز کوزدر آینه صرجه شبهه زجاج
 عقیقه پرتوه اوق کرک اولدی هدب و مزه
 روان و مهجه که جاندی هدف نشان آماج
 و لید و کال چو جوق زاجه اوخسه نفسا
 قبول و قابله اولدی ایه قری بازاج
 درونه مندفه بایدر مدقه چک طوقی
 کرش و ترزه و نداف و پنبه زن حلاج
 ککک و دیک خروس عترقان ابو یقظان
 که ما کبان طسوق اولدی دچاچه جمعی دجاج
 قیق کدو ایله دبا خیار شین قشا
 به و سفر جمل و ایوا دیلم شریده و قشاج
 بلند بوجه شمیم و هدف دخی زانج
 بهو و خانه دراو پایه زردیان معراج
 ۳۰
 حیک * و نا کس ایمش جری سافل الحق بست
 فقیر * و عائل و بیرز ارق تزار و رجاج
 ۳۹۰

* خدای من تو توانگر کداست جا کرکت *
 * غنی انت الهی عیبک المحتاج *
 * نگاه دار ستانبول راز فخط و غلا *
 * رسولک عشقه یارب ایتمه قوللرک آج *

* مطلع النظم لكم مطاع صبح ابلج *

یار در دوست و * ولی * دائم و همواره ابلج
 بادشاه شاه و * خلیفه * کوله برده ردج
 ریس و آتش یوریمش نهض و فتودن طور مق
 طوغریدر هول و مسدید اگری کبوس و معوج
 رمل قوم ریک بیغن و کومه و توده اولش
 دوه جازه هیون محفه کجابه هودج
 مشک و کاه و دینلور مسکه لطیم و قندید
 شاهبوی عنبر و ابلیم قوقوبوی وارج
 سند و تنبه دایق نخله عصا عکازه
 یغت و پیرو بفسدر قوجه علقوف و غنج
 رقص و عزف اوغنه در باختن و فرخیدن
 لعب و بازیچه او یوندر خوره پنجه فتزج
 نامدو بز بچه اوغلق قوزیدر منخله به
 یآوری حسل بچه کورماله بوزاغونخرج
 بدیسکر هفتدر سبعة سیاره ایش
 کهکشاندن صمان اوغریسی بجزه و سرج
 بوی جمع فوس جیاندن شبت و پرپایه
 زهر و لب آغویلان مارو رفاش و عوهج
 ضغن و حقد او بکه دیمک فارسیسی کینه و کین
 غرش و تشدی که دارلق غضب و حردوزج
 کوه * و هذلول که طاغ صرب عسیر و دشوار
 تاب * و مختدر اذا طاغ بولی درغاله و فح

ردج معرب بوده در
 کوله و قول معنای
 کله

* فرقة الصب وصال ترح الهجر فرح *
 * الم العشق سرور حرج الحب فرج *
 * باش خشنود بفرمان خدا بتره مکن *
 * تکرینک امر نیه راضی اوله کورایلمه لج *

* قطعه کالشمش فی افلاک انجات تلوح *

قالدران بردارو * رافع * هم بلوت ابرو دالوح
 یک بوجه * اعلی * و بالا ترکش خورشید و یوح
 اوصلوای فرزند ادب * آدب ایش جچی یونک
 فکر و اندیشه * نظر * خوبی کوزالکدر دالوح
 صورمه در پرسیدن و پز هیدن * و بحث * و سوال
 کونده لک روزی * وظیفه * بلاودر روشن و وضوح
 رهناور هفون بول و کوسن هدی * دلیل
 بانک و * دعوا در * چاغرمق کتمه در رفتن سبوح
 بوزمه در * نقض * و بیدن * قدح * و سوختن یاغدر
 تیرانداختن اوق آتمق * اعراض * ای رفتن
 اولدی خلمش کردن و * اخام * ایشم ایلک
 جارس ایشکدر کپاده کردن و * اوم * و وضوح
 باشه فائق سرزنش * تفریع * ایش * تو بیخ * و ش
 صورچی رسنده * سائل * آشنا یوز کج سبوح
 برشی بیلدرمه دانا نیدن و * تعریف * ایش
 یک آچق روشنتر * اجلی * بام ابرکن ذاصبوح
 کرلوردر * اخفی * نهانتر کرد کردن * جمع * و حشر
 ویرمک * منع * و ندادن اونکو سرکش جوج
 آغه در شیریدن و جری و * تسلسل * اشعاب
 دور * و کشتن دونه آرزو آب اندک هم نشوح
 لب * و خالص ناب و وحی ورنه نهان کرلورسوز
 تیو * و طاقت فوت اولمشدر نوی قرآن روح

اصطلاحات علم
 آداب و مناظر

اسماء انبیاد
 منصرف اولان آلتی
 صدد در

* کادیک ای حق آچه سندن علم اوی قاپوسته *
 * باب دارالعلم جشنامک بامولی فتوح *
 * جمله اسم انبیالای نصرف الا که شش *
 * صالح و هود و محمد باشعاب لوط و نوح *

* چون صبح روز روشن این قطعه کردم ابضاح *

آچیی واکنده کشاف دانی * قشاح
 در قابو باب اناخر اولدی مدنک و * مفتاح
 رمانا نار ایش نار الماسکه سبب و تفاح
 سافسک ایله دستوبیه شمامه لفاح
 روح الامین جبریل اولدی فرشته وحی
 نزد و وزرک اولودر باذخ جزیل و ججاج
 کشتی کی سفینه یلکن شرع و افزار
 دریادکن غططیم باقی نهنگ و تمساح
 آن صافن و نکاور قوشق دوبدن و غلج
 کتمک ذهب و رفتن بول شاهراه و رجراج
 احرق قروزیاندر تار و غسقی فرا نلق
 هوشامکال باغدر شمه چراغ و مصباح
 الواسناره یلدن برق و درخشن شمشک
 تابنده و درخشان پارلاق دلبس و لماسح
 زرزور و قاریه هم کالوخ ایش صفر جق
 کفتان ملج چکر که جندب جراد و سرباح
 بغدادی قمح و کندم ارپه شعیر و جودر
 صبره و جاش جیدر یازی اکچی قشاح
 سمرنوف و باشق اولدی انماجه باشه پاشا
 بوهه ستنوچه طوغان زلماء و صفرو و لماسح
 بال * انکین نسیله کوداب و دبس بکمز
 کاتخ * بین خورنده اولدی صواب و ضحضاح

* نام خدا کلید درهای هر مرادست *
 * مفتاح باب کل المقصود اسم قشاح *
 * مستغفلن فعولن مستغفلن فعولن *
 * مطلوبه نائل اولق استرسک ایله الحاح *

* اقرأ لغات نظمی بالمزود الفصح *

بردربک و * احد * طوریدر و بزه هم صریح
 بهترابورک * اجود * وهنبر کوزل صبح
 نبوک کلان عروس و غری کوزل هنر
 داماد و صهر کویکی چرکین زرد صبح
 شریک و سلال افندی قراهم برکه جمع
 صواب سمله حوضه دینور خانی و نصیح
 بارید و عز باغندی وزید اسدی هب هم
 یغور کاخه ساحیه یل اولدی بادورج
 نامور و خون قان اولدی غنچه و ریم اربک
 والانه مندی یاره لی مجروح هم جرج
 کل ورد و چاوه درجه بسنک سدی ایش
 رخ و جنبه خد و اجنه یکاق خوی و ترشیح
 جزمه موافقه موزه بابوچ قش و سلوه در
 طارتنک و ضنک و ضیق و ابنون بول قشیح
 قزدن من الخریده و از دخت و از ترک
 اوفلان پسر غلام کوزلدر کش و ملج
 کوملک صدار و خیل و هفصاف و پیرهن
 برنق هتو و لزه و کرباس بز و جیح
 بختنه قوین رجاچه صفر جودر و بقر
 دیندی کلو بریده بوغاز لشمه ذبیح
 کبد * و خلا به الدامق اولدی فریقن
 مشفاء * وزن مآلی قری شیر سود صریح

* یا نور انت فی فک الحسن جونه *
 * کل الصباح انظر بالوجهک الصبح *
 * مفعول فاعلات مفاعیل فاعلات *
 * معنی السلس یفهم من لفظه الصریح *

* در سر حساد شد این مصرع من هجو و سیخ *

عدل ایدن * داور حکیم * اولو کنی نزد و مدیح
 مقتی * پروا و بوجی قبیله طوعری سیخ
 حکمت * اولمش عدل و داد اینجو آدی * جوهر * کهر
 غیر ایله قائم * عرض * ناور سجد در مل فضیخ
 صورت * و چهره قیاق فان * نفس * و خون اوص عقل * و هوش
 کود * تن * جسم و هیول * یعنی کوکدر اصل و بیخ
 واجب * و بایست لازم * ممکن * اولوق بودنی
 یوق * عدم * بی وار و جود و هست بون نادان فسیخ
 چندو * کم قاج * کیف چون نیجه نکا * این فنده در
 کی * متی * قننی ز ماند در پیمزه طاسنر ملخ
 انفعال * و کار پذیرفتن قبول اینک ابشی
 ایملک در کار کردن * فعل * چرکین ز مسیخ
 نسبت * و خوبشی خصم لوق وضع * و هشتن قویعه در
 ملک * اولو لقا در شکوهی کبر خود بینی و ذبح
 یاک * اضافه * قورقو حلقوم و کلو یعنی بوغاز
 بردو خواب او بقو خرابی در خراخر هم فنیخ
 اون دینل مشلر * مقولات عشر * ده گفته ها
 گوش کن اسمع قولاق اورس آدی صوت و شلیخ
 بارد * و سر ما صوفدر خشک ایله * یابس * قوری
 کوز باشیدر دم و آبستان چپاق عواره کین
 جلب * چکمکدر کشیدن جلد ایله بشمه دری
 نیمه * و بخنه قیوندر ات آدی کوش و مسیخ

اصطلاحات علم حکمت
 فسیخ فتح قلو که مر
 و مدسین مهمله آخر ده
 خا مجده ایله احسن
 و بون آمد دینور
 شد

* ای جوان اندر همه دم مر خدا فریاد رس *
 * یافتی فی کل حین انما المولی صریح *
 * شبش کی در فاندو کن غمزه کباب جانم *
 * غمزه حوز بز تو بریان جانم را چو سیخ *

* دادرخ نامه را قطعه من زب و فاسخ *

منزل و کاشانه او بول دیمه * واسع * فراخ
 طاهر * و پاک آریدر صریح و فتن گوشک کاخ
 بنضج و بوزد اشتر بحرق و سوزد بنار
 و ایمک اولدی غدا ایشمه برش الطباخ
 دلا و ریخت شاب و جوان کج ایش
 لب کوشچی عرک قوت و زور و طباش
 بند و نصیحت او کون پک ابو اصلح بهین
 اسمع و بشنو ایش گوش قولاق در صماخ
 دخنه و ارزن طرو کوسک ایله بقله قول
 بیدرو خرمن بنو عصم پیا چار شاخ
 ابکم و اخرس کبی دلسز اولان کک و لال
 اطرش اصم کر صاعر بانک مس اولدی صراخ
 چاه و رکبه قیو منهل و چشمه بیکار
 یشر ب و نوشد ایچر داخی صواب و نقاش
 یکذب سو بلربلان فارسی کوبد دروغ
 سوه و بد اولدی کتوبد کشیدر و خش و ماخ
 باریمش فاسک که جه جثله اغا جدر نکن
 داله بودا غه دینور غصن و فتن شاخ و فاخ
 قیر دیمه کستر شکن اور دیمه اضرب بز
 قیرمه شکستن کبی کسر ایله قصف انشداخ
 دبل * ایله آفت بلا اولدی سبجی راح و مل
 سحت * و حرام و شغو فار قشه فته بساخ

* تابسر کوه عشق آمده ام از است *
 * در شب هجر تو شد خوا بهکم سنکلاخ *
 * اولدی بنم باشمه پک طرا جق بول جهان *
 * باسر من شکز بود جهان فراخ *

رکبه قیصر ایدم به ایله
 رکبه وزنده چاه
 و زیومنا سندر
 شد

* هر که این قطعه بخواند در لغت یابد رسوخ *

یا ک و قدوس * آری در قدس شریف الیال و هوخ
خور و شمس اولدی کنش ادریس خنجوخ و خنوخ
او تلامی ری و جراتیسدن قیون میش و غنم
اکلب و لا جان کو پکر قوردر کرکان ذبوخ
اوده فی الیت و نکد بایست و لازم ک ک
مروخ آجی صوغان عنصل عجم آفرنده رسوخ
روز جنک و رزم غوغا کونی یوم المعرکه
نجدت و کندی بکتلک طور مه پاییدن رسوخ
اولی قنص و شکر دن صید و تخیر آوایش
حبسه دانه یم طوزا قلردامها تازی فنوخ
طوت المدن ک کیراز دست من امسک من یدی
دوشمه در طوح و قشادن سورچه در ذله شکوخ
اوزا مقی بالیدن آسا اعتماد و اعتماد
سر و یدر عر سر و ین و یخها کوکل شروخ
سخ و اندودن صوامق طین و کل یعنی چامر
رط و سبندر چربش بایسته چفسیدن رنوخ
صا چه در نشر و کلانیدن لم و چیدن دیرمه در
صبه دوکت ریختن قارشقی اولش خلط و بوخ
کنکره شرفه بدندر قلعه آدی حصن و سور
هم نشا نیدن تغیه دیکمه سنجاق رایه موخ
زل * و شاقیدن که سرچک اولدی صوج بعو و کاه
کاست * و حرص اولدی بلان خوبسز اولان بد خو طخوخ
۳۷

* قدر اینا شادنا فی مغسل وقت الصباح *
* بامداد آهو بچه دیدیم مراند کدوخ *
* فتنه کار و عشوه ساز آشوب جان شیرین اد *
* سیم تن نور مجسمه چون بری شوخست شوخ *

لا یفست

* لا یفست این قطعه بنویسد بآب زر عباد *

ظلم جور ایتمک ستم کردن که ضدی * عدل * و داد
هم * نی * و خشور پیغمبر سخنی راد و جواد
هیئت * و پیکر قلیق روی و محبا یوز دیمک
کوک * سما * و آسمان بور بر آدی رس و جهاد
پر * ملا * یعنی طولی پوشدر * خلافتی نهی
هفت پوست * افلاک سبعة * پیدی قات کوک ابله یاد
ز برقان * و ماه آیدر شید ابله * غوره * کنش
قلعه * برج * و سور غوغا ایتمک لبر جهاد
جدی * ابله بزغاله اوغلاقی قوغه * دلو * استاخی امش
بای آدی * قوس * و کان چاشمه کوشش اجتهاد
حوت * و ماهی در باقی قوزی بره بدج و * حل
کر دم و شواله * عقرب * در کنه بند و فراد
ثور * و کاه اولدی او کوز * میزان * راز و طاریدر
غرم ابله * جوزا * قبوندر قاره لقی سبزی سواد
شیر * اسد ارسلانهدی خر جنک شرطان * ینکجه
صنبله * خوشه بشق بچمک درودن اجنصاد
دم * ذنب * قو برق کرهم * منطقه * یعنی قوشاق
رأس * و سر باش اولدی یصدق آدی بالین و ساد
اوج * و بالا یوقر و عکسی * حسیض * آسافرود
طوب * کره * کوی اوره در مرکز میان قبل اعتماد
۳۸

حل * جوزم کدر کشودن صره و کسبه کسه
قدیت * و بخشش که و برکی پای امش برخ و بداد

۴۹

* عرش و کرس و لوح محفوظ و قلم چرخ و بروج *
* ثابت و سیاره عنصر که آب و آتش خالک و یاد *
* رعد و برق و باران برف و یخچه صاعقه *
* هاله و قوس قزح از صنعت رب العباد *

اصطلاحات علم
جنت *

* سورة الاخلاص بالاخلاص اقرا يا ولد *

تکری بری کو خدا یک * قل هو الله احد
آرزو * الله * جلب اولدی یو کدرکت * صمد

هم زاده * ولم یلد * طو غرمدی برکده بی
د خترینه قزجه غازقنه پسر او علان ولد
طوغش اولمادی دیمک * لم یولد * وزاده نشد
آه سز بی مادر ولا تم هرگز هیچ اید

چون بود * ولم یکن * اولمادی اورا آ که * له
کفو * همتا یعنی اش معنا سینه بریک * احد
اولدی دکه کربه دکان چار سو و اچار و سوق
معنی اخذ و عطا آتش و برش داد و ستد

قوش اوزومی عنجد و کشنش اوزم هولک زینب
تمر و فاجام اولدی خر مال بیدر پیشن مسد
سجن و زندان در چرش قن واسیرود ستکبر
کنده طومر قدر فلق هم با غلق بستن صفت

مشت وجع الکف یومرق اطمه میلی سله در
رکل و رفسه تبه اولدی چفته و کار و لیکد
هر نع و قله بت اولدی اسپس و پاوش و ش
یقفز الظاهر پره صحرار دیمک شکر جهد

اون یک آدم فرسخ و فرسنگ آدم خطوه کام
بول و تیره راه ایمش خونع قلا و زدر بلد
طل * و شبنم درجه بستان بوستان کلزار ایمش
شرز * که مکدر بریدن قاصنی حلتبت انکزد
۵۰۷

* ای یکت افشاده لر بزمده یوق برن کی *
* یافنی فی مجلس العشاق ما مثلی احد *
* غم نه رسن حق تعالی سا که رزقی لطف ایدر *
* غم چه میخوری ترا با رخدار روزی دهد *

لیکن

* لیکن نظمی فی اذک قرطاس کفرید *

یقشر * کافی * وبس حاضر و آماده عتبه
کز اودر غیب و نهان ظاهر و پیداو * شهید

اشتری آلدی سناد آرزید و بهل وزهید
چوق کنیر و بس ایمش و یردی عطساداد و دهید
ابن بنت اولدی قزا و غلو که بیسه ندسه
نجل او غول بوخت او غول او غلو نوندول و حنفید

بعلها مات اری اولدی دیمک شویش مرد
کالم و ارمله طولدر سوریلن رانده طرید
صاقلق خفیه نهفتن یک و خالی بو شد در
سمع القول سوزی طویدی سخن را بشنید

لمبه و ربش صقال کر سینه و رو پوزدر
چکه اولدی ذقن و کاچه بیون کردن و جید
رائب و ماست بو غورت آرن ایمش دوغ و مخض
سود لبن شیرد بنور قایمغه سر شیر و نهید

امه دادا خلیق سیده بانو قادی
اضامول و خداوند کوله بنده و لبید
بجفی نشکرده و از میل قایش سیر و پرار
بزد رینه عربی مسرد و مسراد و سرید

اخضر و سبزیشل اولدی که بود ازرق کوک
سبه واقتم واسود قره آق زهره سید
معوج واقتم و المی کی جفتا امکری
کت * و کبر اولدی قالن طوغری سهی داخی سدید
۵۰۰

* شرف علم و هنر یا تو بست ای بسم *
* فخر انبای زمانه بطریف و تلبید *
* بزه عینی حسد اینسون شعراسی رومک *
* انت فی العجم و حید انا فی العرب ابید *

* نظرها من سكر احولى ومن شهيد الد *

حکم ایدن * دیان * وداور بالک کن تنها وفذ
 بوزیجی * ناسخ * بهنده در بچاق کارد و مقذ
 هند سه * شامان اولجو جز کیدر * خط * وکشه
 مستوی * یکسان برابر او بقواودی خواب ولد
 معنی دواره و پرکار ایش * برکار * آدی
 چوره کردو * دازه * مأ من بنا کاه وعود
 عمق * ورفیدر در بک * عرض * و بهنا ایلودر
 طول * اوز و نلقد در رازی هوختن چکلمک جبذ
 سطح * بالابوقار وذر * قطر * و سوبعنی طرف
 شکل * و ماندن بکزمک در طنط و شیر نیر الد
 کودلر * اجساد * و تنها * زاویه * گوشه بوجاق
 یازمه در * رسم * و نکاشتن عیب ایش تنک وشفذ
 مخنی * خچکشته اگر ایش کان * وقوس * پای
 زه * و تر * یعنی کر شد اوق آدی تیر و اقد
 قائمه * یکسای اسب اولدی آنک بر آبی
 ساق * و بوره یعنی اینجکدر دویدن قوشمه جبذ
 استوانه و * عمود * استون درک * ضلع * اگر کر
 بعد * و دوری در اوز اقلق بر محل جایی حذ
 بر نور دیده * معکب * طی اولمش نسته در
 حد * صولک پابان قور تولش رهانیده نقد
 هول * قور قوییم سرد و قره در یعنی صوق
 تلج * و برف اولدی قارک آدی بریدن کسمک از
 ۱۱

* نیست مارا جز در حق در جهان جای پناه *
 * ما لئسا من غیر باب الله فی الدنیا هود *
 * دایمک قاشی کاندراوق کیدر کر یکی *
 * حاجب المحبوس قوس هدیه مثل الاقد *

اصطلاح علم هندسه

مأمن مقام نزدیکه مستعملدر

* هر که این قطعه بخواند یکنه استلذاذ *

طوغر یدر راست و * امین * قوشمه تکیدن حذ حاذ
 برکنده قویارن * حاشر * و پشت ارقه حاذ
 کشف و مثلجه قاراق قرت و یخ در بور
 طولی یغور بررد سنگجه ارککاک و رذاذ
 غوغی غماز و سختچین یلان زور و کروغ
 خزاو کونک کب و لاف اورچی کیرن ملاذ
 ابرید رستم و کلان طفل و لشن بومشا قدر
 فخذ و ران او بلوغه دی جعبیده رانهها افتخاز
 کند قاچق هرب و نور و شرود و هجهاج
 غالب اولق دیمه بیکار شدن استخواد
 دیندی یافلا شمه نزدیک شدن ولی و دتو
 دور کردن اوزاق ایتمک دیمک ابعاد اشقاد
 خرت و سوراخ دلیک ثقبه چوقور حقره مفالک
 هم چکور مک کذر ایندن و تنقید انقاد
 روستا بار و کوی قریه و کفر و رستاق
 شهر مشهور آدی بغداد ایله زورا بغداد
 اولدی پچیدن دشتار صاریق صارمق کور
 دخی دشتار صاریق سب و عماره مشواذ
 بوصی قرموص و کین خندق و کنده هندک
 هم بنا کاه امین بر عصر و وعل و ملاذ
 ۱۲
 ماء * صوا و صوسر تشنه و ظمان حران
 نوم * و سیر اولدی صار مساق شمر کولدر احاذ
 ۱۳

در جهان دور نشد بهر فتاده بغداد
 لبس للعاشق فی الدهر بعیدا بغداد
 جکر م تیغ جفا دن یاره لی هم مقطوع
 کبدی من قرن الجور جریح و جذاذ

آب حیات فظم من از شر بت شکر لذیذ

رب * و خداوند اسیدر بخواب اویق و سرش فید
 گویند * باطقی * سوبلین طالتودیک شیرین لذیذ
 باجوب اود و نه باططب اولش دیمک کشته قبل
 شد صار اولدی کوسفند آسا قیون آدی وقبذ
 باریک و بارک اینجه در ناز بسیدر دق و رفیق
 سفت و ستر اولدی قالن نسه آدی ضخم و غلیظ
 خوی کردن آسار ملک تبح و نتوح و رشع ایمش
 جباق دیمک عربان ورت فرغین صوکر ماب و جنبذ
 سرحد و مرز و سرزمین ناز بسیدر رتخم و تخوم
 اقلیم و کشور اوایکه در بو برلد بدر فرمان نقبذ
 صلب آصمه در آو بختن اولدرمک اهلاک و شله
 صوچلو کنگار و انیم طونساق گرفته هم اخبذ
 سو مکور مد خلبدن کی نخط و نخط امتخاط
 مخطم کبی بینی برون اولدی سموک خلم و نبد
 طا حون دکر من آسیا بغدادی کندم بر ایمش
 ارداله و طحن اولدی اون قاورلشی پسته جذبذ
 راح و کیت و قهو و خور و حقی و می سبی
 خرما شرابی باده فاجام نازیسی نبید
 طوتمق گرفتن داشتن هم اعتناق و امتساک
 فاجقی فرار و کند ایمش قورلمه در رستن نقبذ
 بام * و ورسازک تلی اقلق کما نجه و رباب
 طئن * و طرب آهنگ ایمش اولدی سبجی باده لذیذ

۵۵۹

* غم در دل من همچو کوکوارست بر پشت علیل *
 * اللهم فی قلبی کما اصر علی ظهر الوقید *
 * مال ربوا کل ایتمک می ایچمکه اولمک بقین *
 * لا تأکلوا مال الربوا لا تقر بوا شرب اللبیز *

هذه

* هذه قطعة الاعداد علینا التذکار *

بشمارنده و * محصی * صایحی شغل ایمش کار
 جبر و شی نسه سچلمش بکزیده * مختار
 بر احد * یک ایکی * اثنین و دو صای * اخص و شمار
 سه * ثلث * اوج دخی درد * اربعة * و چار و چهار
 اوجده بر ثلث * و سه یک نصف * ایله نیم اولدی یارم
 درنده بر چار یک و * ربع * کنور هات و یار
 خسه * و سه * یه پنج ششه بش آتی دینور
 هفت و * سبعة * بدیدر * کره * و مره * کز بار
 سکره هشت و * ثمان * دی طقوزه * تسعة * و نه
 اونده بر ده یک و * عشر * اون صایدرده * معشار
 یازده و یازده * احدى عشر اولدی اون بر
 اتمه * اثنی عشر * اون ایکی دوازده در قرار
 یازده * خمسة عشر * اون بش اودر ذلک آن
 شانزده * ستة عشر * اولدی اون آتی ای یار
 بیست و * عشرون * بکرمی سه * ثلثون * اوتوز
 اربعون * فریق چهل در صاوش اعبر بکدار
 اللبدر پنجه و پنجاه ایله * خمسون * خست
 شصت و * ستون * ایله آلتش قوجه بیرو کبار
 اولدی * تسعون * و نو و طقسان ایمش یوزمانه صد
 پانصد و * خمسمائة * بشیوز و یک * الف * و هزار
 دم * نفس یعنی صولوق منفعه دمکاه کوزک
 صبت * و بیهده بی فائده بل بباد ایار

۵۷۲

* چون محرم کزرد آید ازان شهر صفر *
 * پس ربیعین و جمادین و رجب را بگذار *
 * باز شعبان رمضان بامه شوال شریف *
 * نبرد و القعه و ذوالحجه شدای ماه عذار *

* اگر چه معنی بیکانه اما لفظ من مشهور *

دوشه بان کسزائنده و * باسط * ناه بر تاهور
 حق * دانا بلین رهبر کار عصمتلودر مستور
 مال * زوج * وجفت اش بالکرتنهاو * فرد * اولمش
 نهی و * صفر * و خالی بوش دیمکدر بطولو مسجور
 نصیب و بهره * قسمت بخش کردن بولددر * تقسیم
 جدا کردن کی * تفریق * ابرق شاسع اوزاق دور
 زدن * ضرب * اورمه بارم اتمه نیمه کردن و * تنصیف
 ایکی قات قیله * نصف و دوتا کردن زن اضرب اور
 صحیح * وهول طوغری قیرمه اولدی کسر و اشکستن
 زده * مضروب اور و لشدر قیرق اشکسته و مکسور
 کم و * ناقص دیمک اکسک * زیاده * بیش ایمش آرنق
 اصم * کرد صاغر کوز سزاوان اعی ضریر و کور
 طو بوق کعب و زول اولدی یکی * وحدت دیمک برلک
 که * جذر * و بیخ کو کدر معدن آدی منجم و قبسور
 احد * یک بر دیمک جمعی کلور * احاد * ایله بیکها
 دینوردههاو * عشرات او نلره جمله همه حذفور
 مؤن * صد هادیمک بوزل هزاران و * الوف بیکلر
 دوکم * عقد * و کرهدر اور تو او پوشیده و مستور
 کر بسته قوشانش * منطق اگری اولدی ضلع و کج
 رقم * یازمق نوشن الکلی فهمیدن و مشهور
 یجیل * وزد او اودر اقر باخویشان خصم لدر
 عشیره دودماز صوی صوب دیمکدر چوق بس و مبدور

اصطلاحات علم حساب

* بازی اسب تازنده دهست این بیت از برکن *

* ولی عاطف ششم بود از برای وزن من شد دور *

* مجلی و مصلی و مصلی تالی و مرناح *

* مؤمل بس حظی و بالطیم دعاطف و قاشور *

انبت

* انبت الله بنانا حسنات فی الافعال *

باز دارند و منع ایدیحی * فافعج * لایان در دایره
 اور تو جی * سائر * و پوشنده زرافون دیشتر
 زرع * اکین ناسره آبلسه اکجی * اکار
 ملک بیختن و * غربله * اون آردو * دقیق
 پروزن * منخل * الک قاصنا فیدر الحکم اطلو
 عدس فتره * وشوشو طاریدر
 مح * فاکهد * بار
 باجده * ظنیف * و شطیه * و کراع * و پلا * و
 شخم * باغ پیه * عصبیب * ایله لکانه عسبان
 وشهدابه دی بال شربینه
 کوشت ناپخته کی بشمش ات * فی * و انیض
 لحس * ولشن باله مق بو نمه * قلع * او بار
 طبخ * و آش خانه در او د آتش و نار
 فوقوبو * عرف * قرنقول * قرنفل * میخل
 بملک اوزره اکین شینه دی * نابل * اوزار
 قو ناقدیر کاور آبدیانی
 نشنه * عطشان * صوسزاج * شنون * و ناهار
 ابو * وضع اولدی کنش ریع بلو تدر مدرار
 نشرح * و اشده آچق فراکو غیبه و نار

اصطلاحات علم حساب

* قرقر البطن من الجوع فهات السفره *

* بالک میر دشکم از کرسکی خوا نجه یلار *

* نکرینک نعمته شکر ایدر ز دونه دونه *

* نشکر الله علی نعمته بالاکرار *

* هر که در عالم فناعت کرد او صاحب کنوز *

بك * متين * واستوار اولدی دو گوش حرب و بروز
 اوله شان پیوسته و * موصول * آن لهوز و بروز
 زبد * ونوفا بقی * مبرت بوالشفا * کند و شکر
 قهوه آلتدر نهاری * سلفه * کوندز بوم و روز
 مائده * نبریز سفره * ملعقه * کچجه فاشق
 جور باشور یا * حصو * و منقه * چوملك نفوز
 منخ * و مفند * شش دیمك اولدی * شوا * بریان کباب
 فوزی * عمروص * و بره اولدی کیک آهو * ابوز
 آسیا * طاحون * دکرمن * قوم * کندم بغداد
 اردو * درمك * اون دیمك بیرون شدن جفقی بروز
 لاخته و جوشنبره تو نماج آشدر * فقر بص
 جوق بین بسیار خوار اولدی * اکول و دهد موز
 بال شهلان و * ضرب * حلوا خبیص * افروشه در
 حلو * و شیرین طنلو اولمشدر سحی باده * عجوز
 مزج و لوزمر * آجی بادم آدی بادم تلخ
 ضبر و جوزو * چار مغزو * کردکان و کنک قوز
 ترك * فستق * در عرب وش فارسی چلفوزه در
 لب * و مغزایچ فندقك مفهومی * جلوز * و کلوز
 اوج لسانده مشرك * قهوه * تنون دودو * دخان
 سوله * پتکان قنجان و رزکن برداق * کوز
 مز * امکدر مکیدن عزف و خور دندر بمك
 خای * و امضع امر حاضر چینه آغز نفرو فوز

اصطلاحات
عسلط

ماه دردی

* شد دوازده ماه روی يك يك از بر یکن *
 * ناشود هر سال تو مسعود شب فیروز روز *
 * ماه ایلول و دوشهرین و دو کانون و شباط *
 * آزر و نیسان ابار آب و حزیان و تموز *

* علم ابدان شد نخست از قلم ادیان ای عزیز *

باورنده * مؤمن * ایمان ایدیمی بی اثر این
 اورتون * مدثر * و پوشنده داخی تم نیز
 طب * و چاره ام دیمك * ابدان * و تنها کوده ر
 حقله * هنك اغری خیار شنبه * خیار شنبه * بکیر
 خسته در یانی * علیل * و ناتوان کوچسن * ضعیف
 شبشه در * فاروره * بلواره * سدك * بول * وجیر
 بلغم * و کش یعنی اخلاطک بری * دم * خون قان
 لولو * صفر * بر صاری صو ککین ازاق داخی نیز
 اوج لسانده مشرك * سودا * جگر حوتا و بوت
 خوی * طبیعت * شنشده و شنبه و خلق ای عزیز
 مسهل * اشکیم ران ایش لبت و برن کون است و شد
 سنده * موس * و نجاست شرطه در * خیراق و نیز
 لبت * وزمی دیمك یومشالی ام درمان * دوا
 قبض * طوتمقدر کزفتن هم اوزم عجمد موز
 برکز ایچمك * شربه * و یکبار نوشیدن ایش
 باده در یکمازو * ترپاقه * قدح * کاس * و غیر
 پخته و * مطبوخ * بشمش قوصه در * فی * و هراش
 بوغر بلن * معجون * مرشته نان ایش اتمك جیر
 سردوزم * بارد * صوقدر * حار * و گرم اولدی صبحاق
 رطب * و ترپاش قوری خشك و * یابس * اوت خامه بریز
 ماجد * و بسیار جوق فینا و در ما برده در
 زدك * و بقه ایش پخته بی دوك صب و ریز

اصطلاحات
عسلط

* فاحشه ابله پوشت دنیا ده مراده ایرمدی *
 * در جهان مقصود را نائل نشد جاجاف و هیر *
 * لا یتقم من محاسن الزهاد لا رغب زنا *
 * بازنا مکر از بیم پاك دامان ناخبر *

* چون هما مرغ غیلم شده بالا و آواز *

بارادن * خالق * ویزدان او و سید بهمن ساز
 او سکران * حامد * و بستوده فلج تیغ و جرات
 دیندی خیر غه اگر و ارایه * عنقا * سیرنگ
 دال قارنل و انوف * اولدی طرغان * اجدل * و بار
 سرچه * عصفور * و جوانیک و چوگ * کجشک
 باوری * فرخ * و بچه او چق * طبران و پرواز
 زغن و کوشتر باد اثره چلق * حدانه
 اوردک * اورد * کی مرغاب بطور * خربت * قاز
 ایدک * هدهد * و پوپو او کبدر * جغد * و کوف
 حاتم * وزاغ دینور قارغه به حرص و طمع آز
 اوادی بلند بو چکی کاونه شتاب و * براغ
 بارهسه * حقد * و * خفاش * و * سحرا * و شباز
 واسه پروانه * فراشه * بوه * عش * و لانه
 هم مکس اولدی سنک * جرچس و عنبر خراز
 دا * و * فح * اولدی طوزاقی * حبه * و جنبه بیدر
 آنخجیر * قنص * آوجی شکاری * قنار
 سهر * و تیرواق آدی * سبطانه * توفک و اطانه
 انارند از دوری بیکت * اجس * سرباز
 و صاع * و دار بزه دالیز * اسکنه در
 اوته دره صدح * و سیرایدن و سس * صوت * آواز
 مهد * و کهواره بشک * قز آدی دخت و عذرا
 خمدل * و امرد و فلهود و سلام او غلان ناز

امید، طيور *

* آنچه که کنم به ساد و لایتم فی بقاء *
 * لبس ما قلت لکم فی الغی بالاعجاز *
 * اولدی تفصیل از اجن سوز الله نظم مثلی *
 * فصلت قصه نظمی بکلام ایجاز *

* یاد کن قطعه من قطعه الماس شناس *

کز او پنهان و * خفی * برده جنود عیناس
 روح * و هوش جان آید ر اینه عیناس
 دیندی خیر غه اگر و ارایه * عنقا * سیرنگ
 دال قارنل و انوف * اولدی طرغان * اجدل * و بار
 سرچه * عصفور * و جوانیک و چوگ * کجشک
 باوری * فرخ * و بچه او چق * طبران و پرواز
 زغن و کوشتر باد اثره چلق * حدانه
 اوردک * اورد * کی مرغاب بطور * خربت * قاز
 ایدک * هدهد * و پوپو او کبدر * جغد * و کوف
 حاتم * وزاغ دینور قارغه به حرص و طمع آز
 اوادی بلند بو چکی کاونه شتاب و * براغ
 بارهسه * حقد * و * خفاش * و * سحرا * و شباز
 واسه پروانه * فراشه * بوه * عش * و لانه
 هم مکس اولدی سنک * جرچس و عنبر خراز
 دا * و * فح * اولدی طوزاقی * حبه * و جنبه بیدر
 آنخجیر * قنص * آوجی شکاری * قنار
 سهر * و تیرواق آدی * سبطانه * توفک و اطانه
 انارند از دوری بیکت * اجس * سرباز
 و صاع * و دار بزه دالیز * اسکنه در
 اوته دره صدح * و سیرایدن و سس * صوت * آواز
 مهد * و کهواره بشک * قز آدی دخت و عذرا
 خمدل * و امرد و فلهود و سلام او غلان ناز

* نگریدن قورق که سندن خند ایستون هر کس *
 * نرس از بار خدا کز تو به تر سده ناس *
 * اولیا به اوله مزایکی جهانده غم و خوف *
 * باولیا را بد و کبی نشود خوف و هراس *

* بکر معنی لك في حمله لفظ كعروس *

بر * وحید * ویک ایش قوتلو همایون مرغوس
 طوغر بدر * قیم * وراست اسکی توان وقد موس
 اطلق * فقه * وشناختن اوغوز ابله کابوس
 اوصلو فرزانه وداهی دلی هار ویموس
 کسیر جهها و لاک * درر * اینجور در
 دیندی دریا دکره فمس وطم وقاموس
 آب بمانده * سور * اول صوکه آرتوب قالمش
 بر * وچاه اولدی فیومانده چواز وجاموس
 باغلیق بستن ویندیدن ایش * عقد * و نکاح
 مهر * وکاین در آغراق که کلن دغد و عروس
 صاعقه در * بیع * و فروختن طونبدر * رهن وکرو
 آشتی * صلح * که بار شمه کیم زره ولبوس
 دیندی خر سزافه دزدیدن و دزدی * سرقت
 و برکی بخشش * هبه سو کندیمین * حلف و غوس
 قور تولان * معنقه * و * معتیق * و آزاد شده
 عبد * قول بنده یوزی اکشی ترش روی وعبوس
 اولدی * قسمت * و ریجی بهره دهنده * قسام
 هم خدا وندو * ولی * اسی قوجه بیر وقاموس
 دیندی اولدرمه که میراندن و * قتل * واهلاک
 مردن اولک قطب و صاعقه و حور و قطوس
 و هم * بول راه * ربوا * آرنق اولان نسنه قزون
 باخس اکسک کم و بولر که بشیا و فلوس

اصطلاحات عامه

اصطلاحات عامه

* ما خدم سبیر دهست از کتب معتبره *

* سینه البحر و مصباح و اساس و قاموس *

* اختیری و انقوی فرهنگ و دشته برهان *

* نعمة الله و سروری قره بیری بابوس *

پرتو

* بر توان قطعه ام از مهر عرفان مقبس *

وا آچقدر * ظاهر آواز تهان جس کزلو سس
 بالکنز تنها * وحید * اولدی در اچا کدر جس
 اویانق بیسندار و ساهر شیر وان قولر عس
 دزدو عروط اوغری بکچیلر نکجهسانان حرس
 کل و عا ط و چاوله بانک خوش ایوسس جس صوت
 عند لبب و زندران بلبل قفص کو فغان قفس
 هیزم او طوندر قطب کا فون آتشدان اوجاق
 سوختن احراق باققی شعله در تاب و قفس
 سخن و کرم اولدی صبحاق جام مرخاض و کدوخ
 داخی مالشکر نلک دلاک کبر کا خج طفس
 سو نکر اسقچ ابر مرده قنزم و دریاد کز
 طائفه در آذی و کوهه خت جور چوب خار و خس
 ادرتک و چالغ و یکران و جهری آت ایش
 هیکل اضریح و حصان عوام و مشکول و فرس
 نزع قویار مقدر انکیز بدن و انکیختن
 اولدی جسد بدن یا شقی لصق ولزق و جس و مس
 کوچ بشمک و سع و یارستن فولای بون و بستر
 صعب کوچ دشوار و آسانی قولای بقدر سلس
 خان ایش مهمان سرای و خانچه و فندق رباط
 عیروارفش کساربان و نقشیا ایزدر دعس
 بیم * قور قودر قزع دیمومه و هامون اووه
 عنور * و خوره دره غوته صویم طالمق غمس

* لا تفکر ذات موابنا اله العالمین *

* صنع خلاق جهسان را فکر کن در هر نفس *

* تا بعد اول دهر دن مولی بتر غیریسی بوش *

* از جهان نوبید شوالله بس باقی هوس *

* پیش از درک بجان عدم افرائض و کوش *

حاضر * آماده مهیا * بی هیچ اشک و نوحه و آه و غم *
 بلا و دانسته و * معلوم * ایستادگی و بیخوابی *
 اولدی کاه و کب و کاه و کبی * تابوت * واران
 طاح * مرد اولدی دیمک در اولی مرده * منوش
 جاءه مرکو * کفن * بز که بخانه صابون و آب
 حاضریت * جهیز * و آماده کن ایستادگی و بیخوابی *
 صوی * شب * باله انصوبی * عصبه * خویش پدر
 و جا کر قول آدی صانت دیمه در بیع بفروش
 مال مرده اولی مالی * ترکه * و * میراث *
 مال باقی دیمه پسمانده مال و * خشتوش *
 اقرار * اولوالارحام * ایله خویش سان اولمش
 قاری زن * بهلکنه * سرسم مخیر مد هوش
 اوغول آنا سنه دی * ام و لید * مادر یون *
 راه * ماندراوی آنه صاغر * کراطوش *
 صفور مد پرستیدن ایله * مسئله * وخص و سوال
 کبر و کس دارد و * خنی * ذکر و فریاد اولان *
 کوج ایمش * مشکل * و دشوار صبحان فله و هوش
 درنه آب رسیدن * غرق * صوبه با نطق ایمش
 بیغمه واکردن و * تخریب * و نهی باهی بوش
 جن * و دیو اولدی بری مردم و انسان آدم *
 خطف * قائم بر بودن اوص آدی نهی و هوش

اصطلاح علی
فرانض *

* رسوزی سو یار انسل طو غریبه دی بوخسه صوص اول *

* مگر بکوبی سخن راست بکوور نه خوش *

* سخن ما ست کز بد چوزر ناسره نیست *

* قولنا منقلب ایس ککضر منوش *

میکنند

* میکند از بحر نظم کوه و هر معنی خروش *

اشک شده کسر ایدن * قهار * یاس قوری خوش
 پیشرو * سابق * بکندر اچتمد چالس بکوش
 چرب یا غلور و سیم و شو خکین کبرلی و سخ
 سمن و روغن یاغ دهان یاغ صان رو غن فروش
 پلنه در پاوده فالود و سرطراط و سر ربط
 هم قطا بفسدر کافه فر خشه بال شهد و نوش
 مست و نشوان یعنی سرخوش غبسه و مجنون دلی
 خند ریس و می سجد در ایچه لا تشریب منوش
 ناز باز اوغلا نجی لوطی کلب و سک یعنی کویک
 پوست و دعبوت و سرایی بغل فاطر چموش
 غبسه غر شلاقه سخاقه زبجی سعزی
 جالعه بی شرم ادب سزا کزیدر اصوج لبوش
 رجس و چاره بخش آیدر شیخ و شاشه بول ایمش
 عیدر تنک و بلاله سو یله اسکت خوش
 خنس و هر یاسب سباره کنشدر شمس و مهر
 قز خریدار نارور اولدی پسر اوغلان خوش
 بار جل باهر داره سحت و شفو اولمش حرام
 پر نیسان دیساج اطلس کیمه لا تلبس موش
 مرطبه و مسربه اونلاق چرا کاء و حرام
 هم چریدن او تلامقدر ار تعارعی و نفوش
 دن * و خنبه کوب جناسق آدی زکند و قصه در
 ثرب * و پیه ایچ باغنگ معناسی چامر طین و لوش

خوش ضم و مدخا میچه
ایله نوش و زنده قوری
معناسه عربی
یاس در

* بافتی حصیل رضی المعبود فی حسن العمل *

* هر کسه ایله تواضع اولمه اصلا خود فروش *

* شد جهان رکوه های آب داما چون خطوط *

* کانت الدنیا علی امواج بحر کک انقوش *

* کوه را این نظم من از صدف دل به باش *

کو چلو توانا * قدیر * اوله ابدی آیت کاش
 بنده و * عبداولدی * قول لا تگن اوله مباح
 خویش خصم * عتره * در صوی آدی * قوم * و تبار
 خال * ایله کاکو طای سینه سباط و قراش
 خالق * وستان مسمه سود آدی شیرو * غیم
 توئم ای کز هم شکم واضح آچق اولدی قاش
 حیا * و خسرقان انا * صهره * خسوقان انا
 افدر و * عم * آموچه هم و کدر در زغاش
 راستی آدی راست و * وسمه * بک زین و زیب
 هینه و * حنا * قنه رنگ آدی * لون * و کواش
 امرائه * وزن قری خواهر و همیره * اخت
 قرداش ایمش دادر * اخ * هیچ دیمه لاشی لاش
 سبط * و نیره اوغول اوغلو پسر * ابن * اوغول
 دختر و * بنت * اولدی قز سلعه پندین قاش
 شوهر و * زوج * ارایمش * زوجه * و همسر قاری
 ضره * هوو وینکه در قوصمه اناعه مراش
 کویه کوگاه و * ختن * پیوه و * ایم * که طول
 عرس * دو کون سورایمش شادسونک اشاش
 ذلک * آن مرد اوار * تلک * اوزن اول قری
 زینن و زندگی اولدی دیر ملک معاش
 نه * قودیمک صنع کی بالته نیر فاس ایمش
 نیشه * کسر در قدوم اولدی حجر سنک طاش

افدایه دایره اش

* ای فروردو هر دبه جان و دلم
 * حمیرت مژگان تو کدر مراد خراش
 * بارغم عشق تو قامت من کرد خیم
 * شد دل من در شب هجر تو صاحب فراش *

* کتاب اسمه حکک علی صدر کنفش الفص *

خبردار و * خیر * آگاه صور مقدر سراغ و نص
 صراط * و سنت * ره یول سکرتمک در دویدن حص
 کتاب و * سفر * و نامه هم پند اور قلی ماضی
 دی زرخه ناله و جوشن توغولغه ترک هم دوص
 بر کدرمک بهم آوردن و * اجساع * ایله تبدیل
 قیاس * اندازه کردن او لجه در کسمک بیدن قص
 قلا و زر * ادله * رهنمایان درد چار * اربع
 توقف طور مه استادن صوروب امک مکیدن نص
 اصول و بختها کو کلر کانه و * فسی * بایر
 بود اقلدر * فروع * و شاخها اوق تیرایله معقص
 اشارت کردن و * تلویج * و صبع اهواء رمز ایتک
 آرمق قلی ایمش * تنقیج * و پاکیدن کرج کج حص
 کرک بایسته و * واجب حرام اولدی شهاد * و سخت
 قبیح * و بد کتودر دزدوش خرسر دیمک در حص
 کوزل خوب و * حسن * ایمان باور کردن اینامق
 مال * کفر * و پوشش اور نمدر دمل نخود حص
 د کشرمک دیمک در کوه رانیدن کی * تبدیل
 کیدرمک * نسخ * ازاله کردن وارزان او جوار حص
 مقید * بسته باغلو باشی پوش * مطلق * رها بیده
 بکی کیم بوینوزی اکری بز کج فاخ ایله اعقص
 بناج * آواز سک ایت صوبه درنج اورمه لاییدن
 کذب * آسادر و غکودر بلا نچی سورمه راندن نص

* کلامی جوهر مستخرج من معدن العرفان
 * بو بر آو بره مرغوبه در طاق قبوله اص
 * بنا کاهم در حق شد جزا و فی رهید نگاه
 * ملاذی کان باب الله مامن غیره مخلص *

اصطلاحات علم
 اصول فقه

* اخذ و ابحاث لغاتی بکمال الاخلاص *

شاه و * مولی * و کبایر ارسلان قصه عاص
 کرزن * اکیل * که تاج لامع و تابنده دلاص
 صاح بسوته شعله صاح باغی مو بند و عفاص
 شعر قبل مو کبی جنبه ستره چیره مفاص
 ایکده چو بدانه غیر آج از د ف زعرو
 قبصی شمش و سرمش ارك آواجا ص
 راجده له فوقود در برجم اشکوفه چچک
 کبه اوت محجن و با بونه پیاده قرأص
 دینلور شاهه شعرور و سخند ساز کبی
 سوز سخن نغبه در و عکوی بلانچی خراص
 باز داشتن کبی منع اتمکسه تذوید دینور
 د ورکردن اوزاق اتمک عربیسی انشاص
 کبرمه در در شدن و غوط قبوشو بکده در
 دیندی بزشی چپقار ماغه سپوختن افصاص
 باره مزد نکل اشتر صو چلو کنه کار واثوم
 آب سخیل ورزه بو غنی خفه کردن اغصاص
 رو آبی صولی لیزیده فار شمش مخلوط
 ون و و پره طوری معناسنه در محض و مصاص
 شار مار اولدی یلان اخزم واقعی و حنش
 حصف و صداد و حباب اسود و ایم و قصاص
 زن * و مره قاری شرمیدن اونا نمنی احسان
 ذام * و نك عیب و ایاسی بچه اولدی و صواص

شوکده فتح نین معجه
 و سکون و او فتح کاف
 و جیم معجه آخرده هاله
 باب و قیو معنا سنده در
 فالسی در در
 ✽

- * اولادی سرجه دلم آغ کیم او ک بسولدر *
- * صاد عصفور قوادی شریک و هو عفاص *
- * نیست ازدام جدا و ستم اورارستن *
- * ماله من قفس الفرقه و الجور خلاص *

* شعرنا کان معانیه لکیم غیر عوایص *

صانع * و پیشه و رایشی به دی کوچ تاب و نو بص
 سخندر رادو * میر * اورباغنه هتاز و شقبص
 یشتری می سند آاور بونی هذا این ر
 لم بیع صا تمی نفر وخت او چرزاران ورخیص
 طوق و مق بافتن و هلهله بز شرب و خبف
 دیدیلر ک و ملکه پیراهن و سربال و قبص
 طوپراغنه خاک وری دی جدت و کور مزار
 یانمه در. عجمه و سنان اول در مرده جنیص
 فقوه سوفار کز اوق سلطه و میر سال و نموک
 دینلور نمره پیکان و چپو نصل و خربص
 رتبع و آرز طمعدر قو جه پیر و عید مول
 شرمه مند اولدی طمکار اوله نك ادی خربص
 لاتیجی کلمه مبیا طور مه مبیا لایت
 کت رواذهب قاچه جق بر که کر یزگاه و محبص
 دوزش و خرزه دیکش بر تماچ ایمش نفر جه چاک
 دامن و زبل اناک شکله نرزد در خربص
 مس و نوبال باقر قبرص و صیدان و نوحاس
 قاب قالا یلامه در آرزیز بسودن ترصیص
 بیقه در دهره وضععه و بران کردن
 با بیه سازیدن و ترصیف و بنا و تلصص
 نهج * و ره بول دیمه در لغت ادی نقب و سنج
 خندق * و کنده که هندک طار ایمش نك و لخص

وستان فتح و او سکون
 مهله و فتح و مدنا خرده
 فون ایلیا قندر و عریسی
 ✽

- * در محبوبدن اوز که بزه واری ابور *
- * غیر من باب حبیب الناخیر مقبص *
- * در فراقش پید حضرت دستور عشق *
- * کرده ام حال خود آن شاه جهان را لخص *

* افاض كل مقبض الهنا الفاض *

بعبد * ودور اوزاق اينلو بهين ونجرو مراض
 بلجي * عالم * ودانا بزره التون ناض
 خبر * حديث * وپيام آمد واتي كلدي
 دي بولره * ستن * وراهها شزدوه عاض
 پياي و * متوازي * بيري برآرد نجده
 بكار چشمه و * منهل فراخ بول فضااض
 دي ظاهر اولنه * مشهور * واشكار وديدي
 به و بهين ابودر * صالح * آق سفيد وياض
 قيرق شكسته و مكسور بتون * صحيح * و درست
 ضعيف * ورخته و خسته اوقات ريزه رضاض
 كوزل * حسن * كش ابشي بوق * عزيز * و بهمن
 زمان * مسند * و هندك ام اندك آز براض
 دينلدي فالقمشه * مرفوع * فارسي خواسته
 كراندي قنلغه خط و علا و جدب و نفاض
 فرورونده و * نازل * انجي بول ره و نجده
 دينلدي اورمانه يشه و غبضه جعي غبااض
 بلند و سامك و * عالي * و شاخ اولدي بوجه
 دينلدي باغچه به گلزار و روضه جعي رباض
 سماع * ايشتمه شنودن داياق * سند * نديه
 اودون دسوك و حصب باقمه سوختن ارماض
 زناه * و عهرو بغاء و بليد كاريدر
 نديه * بيج خشوك اوربه يعني جامه فراض

اصطلاحات علم
حديث

زنان مقام زكيده
مستعبلدر

* عن النصيحة لا يرغب الحبيب ابدا *
 * او كوتدن ايلز اصلا اصيل اولان اعراض *
 * بفرز من كنم السر من حليتمه *
 * زدوستان نكند و شند استقراض *

* قد ايع القند للاطفال في مصر القربض *

هست وار * موجود * افار صودر بغار آسافضيض
 آريجي * فارق * جدا كن تيزرو چاوق قبيض
 قويو چه بود آب شرين عذب طنلو صوديمك
 ناودان ميراب اولوق آقق تراويدن بضيض
 نكته در اجانه ناوه نشت ابله مر كن لكن
 يغسل و شويديمك بور شسته بايقاش رحيض
 بقيله الحما سمنز اوت بخل خس كاهو مرونل
 خضرت و سيري بشلك تازه در كنچك غربيض
 كور كجيد ر فرآوو تگر فروه و مويينه كورك
 سلعه و كاله قاشد را اينلو پها ورعريض
 معني شيا زبان مسلاق و منطبق و فصيح
 كودي كام شريك آدي ميوه دل هم قريض
 از خدا دارو د و امن حق تكريدن علاج
 آغري در دوداء و علت خسته رنجور و مريض
 عنده زدنش بي نه كلمه لانات و ميا
 ميرند بضر ب اورور كينلو كشي كير بغيض
 بويكا هذ الطرف اين سوي و جنب و زديان
 دوغه در حيدود و كريدن فرم غصه جريض
 بلدر مدر صاعقه از خش فلك كوك آسمان
 برق و بختوه اولدي شمشك چاقسي رخشش و مبيض
 و دن * و ز كردن بشارتق باره جرح و ريش ايش
 شفت * و فحج اولدي قان آقق باره دن ات هارايض

* نغ عشق اولدي دلمه پارايان شمشك كبي *
 * في فؤادي كان سيف العشق كالبرق الوميض *
 * خير خواهم از خدا خواهند كان علم را *
 * استقبض الخير للطلاب من رب مقبض *

فصيح مقام زكيده
استعمال اولغندر

* مالی من قاری غیر دعا غرض *

مالك * وجه باد شاه افجیه هر یوه و نص
 طب * و بانك آرید ركام و مراد و غرض
 صلعه و ورغاره اور سعه سرینه چیان
 نج و شرکدر چك حصبه موزك هر ض
 مویه بکا آغلق كوز باشد ردمع واشك
 قطره چكه طمله در اولدی صواب و بضض
 روح کوکل دل طلاق اولدی طحال و سیرز
 شش ریه در آق جگر روده بغر سق ریض
 صلب و شدید و قوی زین و مر پاش پك
 دوکله ایش کوفتن سحق کبی و غم و رض
 منزع و نکمار اوق بای آدی تنبك ز جوم
 باقیه نكاه و نظر بوطه تفك هم غرض
 ایچرو دا خل درون عکسید خارج برون
 و حصه وزم در صوق کرم صیافد ررض
 یا کل بر میخور د بهر ورزد د و کر
 دوحه اغاجدر نکن قورد آدی بدره ارض
 ناولك و کوم اشك هم بغل استرقار
 مهره دینور بونجه عطفه و حرج و خضض
 صبت و صدا و ندا صوت سس آواز ایش
 ۶۱ اولدی برک و جرس چاك دوه اشتر حفص
 نای * قشدر قصب ارغنه دی نر و رود
 منجر * آقن روان کول شمر و مرتکض
 ۷۹۳

* صافله بزم نکر بزم کوده مزی درددن *
 * احفظ ایا ربنا جتنا من مرض *
 * مفعلمن فاعلمن مفعلمن فاعلمن *
 * نیست بذات خودم عشق و محبت عرض *

* باب ارباب نصوف لی شوی و نشاط *

قورزان * منجی * رهاننده بکت مرد عطا ط
 کاخه یغور * منیب * ورده وصف و نشاط
 شیخ * ویر اوادی قوجه عائل و * درویش فقیر
 نکیه در * خانقه * و زاویه دل * قلب بیاط
 بیلمی * عارف * و داننده * سوا * جز اشته
 فلا وز * مرشد * و رهبر دوه اشتر مشیط
 فقرا کیدیکی شی * خرقه * و کول و ماشا و
 صومعه در زشتن و * تجرید * دوشک پوب و بیاط
 جادو * پوست اولدی دری چوب و * عصی در دكك
 بولجیدر رهرو و * سالک * یول آدی راه و زراط
 او بانقلق * یقطره * و سهر * و بیداری
 بام طك * صبح * و صباح * و هرو * و خرو غطاط
 کزلودر * سر * و نهان و کشف * و کشادن آجق
 کشش و * جذبه * دینور چکمه که یان نزد و ملاط
 دیکلمدر شنویدن اذن و * سمع * و * سماع
 غرن و بانك زدن یعنی چاغرمق ارطباط
 هو شیاری کبی * صحو * اولدی آیقلاق ضدی
 سکری * مستی دی سونمکله شادی و نشاط
 یامه کستردن و * بسط * آله ستادن کبی * قبض
 دیندی کوچال او اسبابه ماعون و رهباط
 ۶۲ سب * و شتم ابله د شنام تو کورمک تف و تفل
 رخو * یومشق دیمه در زم سومک خاب و مخاط
 ۸۰۶

* کسه لی رشتنه امیدی اودرزی بچه دن *
 * کان لی توب هوا اضیق من سم خیاط *
 * بهره غاش بکیتیت جفا و آشوب *
 * قسمة العاشق فی الدهر بلا و هباط *

استلاحات
 تصوف *

فخ و سکون
 انزول و سکون
 صیب معانیه

هذه القطعة في نهج كافي كلفط

تک ایش * وژ * ویکنه بویه در رنگ ابط
 بند کو * واعظ * او کون و بریحی قات خون و عیبط
 عید و بیرام چرخ زله و سسور اولدی دوگون
 مشوق مزده بشارت سوین شاد و نشیط
 هوش اوص نهیه خرد مند و زکی عاقلدر
 هار و مسعود دل احق اولان کول و ربطط
 آخر آکند مصاصه فرس و شبدر آن
 قلو اشک خر سسی آواز در زکوش و نخبط
 نوجیه سبل جراف ایله خفاف و دفاع
 صاف و ناب آری بولانی صوابش تار و مسبط
 جوجن و جوجده در قرمزی کل داخلی سرشک
 یاسمن سسقی و سخلات چه شخکاسه سقبط
 بولجیه سفتجه و سفته ورق آغیه سره
 صبرقی که هید و صراف سخی راد و سقبط
 بحر و آغرش قوچاق سینه و حیروم کوکس
 در میان کردن ایش اورتیه ده قیطق توسیط
 بنلور خورده شود بوی کل نان خیر اتمک
 دیندی زیتون باغنه روغن زیتون و سبط
 فحان و کف مل یعنی شرابک کوپوکی
 دردی طور طیسدر قلده صهبای و سعبط
 اسب * و طرف آت کنشه جاریه و شید دینور
 ضحوه * و چاشت که فوشاق بیل آدی سال و قبط

نوجیه قنخون و سکون
 و او قنخ جیم و یا عصبیه
 آخر دهها ایله سبل معاشه
 کیم عصبیه جراف
 و خاف و دفاع در
 خلا

- * دلی افزمی حفظ ایله یا کلسدن حق *
- * عصم الله لسانی و فی من تغلبط *
- * فاعلان فعلان فعلان فعلان *
- * لفظان نظم لطیفم کهر بحر محیط *

* قطعه قد صحت لا تفرقها بالفاظ *

دهر * و هنکام وزمان اولش میان اورتیه وسط
 عدل ایدن دادار * عادل * عدل ایش داد و وسط
 اوصلوق فرزانی هوشی خرد مندی وارپ
 اوصلو فرزانه دهی کوسج تنک ریش و انط
 آدم اوغلونده بمر دم زاده فی الانسان ایش
 فرمش اونو نمه امه باکله هفتوت و غلط
 لا تکن اولسه مشودارغین در آگاه و غضوب
 شنشنه خویدر منش طیارلق آرهیدن سخط
 رفت شاکر باه اولاق کندی دیمک راح البرید
 بر نیامد کلمدی لم بات بول راه و نمط
 مائده و طریان سفره جنین و خون دست
 ممی و پر شده طولش دیمک قازغاز و بوط
 صابدر عدوا شمار بدند التون زرنضار
 آرتق اکسک سرزدیمکدر بی کوییش و شطط
 بولک چکندر بارکش جمال بوکدر جل و بار
 آرقه ده فی الظهور و در پشت و سپید تریان سقبط
 مشط و مشفادر طراق شانه سفاهن فارسی
 جوزمه در جل و کشودن صاج ایش کاکل سبط
 ضغرونیسیدن اورمک بوکله عیل و نافتن
 صاج قور جق اولسه در ناییدن کب و ققطط
 دین * بورج آوام داسر بی زبان ابکم کبی
 ضائل * و لاغرا رینی دبشسر اولان بی کار الط

- * مرزری جوان اندر کوال دانشت *
- * انما عز الفی فی کسب عرفان فقط *
- * جرم عینی فی بحار اللطف کالخت الدنی *
- * یا الهی منك ار جور حیه لالی قنط *

انط قنخ مرز و نه
 مثله ایله کوسه و کوسج
 معناسند کیم فارسی
 تنک ریش در
 خلا

* لك من بحر فؤادی درر اللفظ لغیظ *

صاقلین * حافظ * وعاء ماله نكهدار * وحفیظ
اندرز سفر و كتاب او كه سنون دن تقریظ

نیره و ریح آدی مزار قدر اوزون طوط و دراز
خشت ایش نیرك و شل هم قصه کوتاه و عکبظ

دائیان و ملوان در کجه کوندز شب و روز
تلو و خواندن اوقومق لازم و بایست و لظیظ

ایله که پوسه و سلاک اورغانه دی قلس و مرار
شخت و نارین دیمه در اینجه یوغون سفت و غلبظ

باغچه فالیز و خضبله چسه ندا و شینیم
نور و بشکونه چچك صاقسی سفال اولدی شفیظ

فرهی او ایدی ممز لك اسن و بدم و عسن
هم ممز فخرز و لمتر کبی زهلق و بظیظ

اولدی آماس ورم شش قوفونتن وکنده
لاشه در جیفه و مر دار اولدر مر ده جفیظ

آمد و آید هم کلدی کلور جاء بی
کبرایله کندی کیدر رفت و رود جاظ یجیظ

با دشا هك قبوسی در که و باب السلطان
چاوشه دیندی یساول ایله سرهنك و دلظ

بك آزانده کتر اقل طوغر یسیدر صادق و راست
قین قول برده و اتباع و وشاقان و وشبظ

هس * و کو پیدن ایش دوکه بمك خوردن و اکل
مضم * و آلس که سکر مک کبی مانند و لظیظ

* انجیق الله ایشدیمی بیلیمی صاقلیمی *
* انما الرب سمیع و علیم و حفیظ *
* انت فی منزل الوصل بشبش و هشبش *
* انانی بادیة الهجر حزین و لظیظ *

و شبظ قح و اوایله فعیل
وزننده اتباع و حذم
معنا سنده در
*

لایقارب

* لایقارب صدنا من ماله فی الشعر حظ *

یارادن * منشی * و یزدان در خنك یختلو احظ
یاوزو * ناصر * معین یارد مجی وایه پای و حظ

برغمان تعیان بیلاندر کال اور مجك عنكوت
صوقه در لسع و کزیدن اولدی ام درمان حفظ

فیلیم و شانه طراق حلاق بر بر سر تراش
ریش و لجه عنقه صاقل قالن استبر و جظ

خانه ها اولر بیوت ابواب و درها قابور
در شوید واد خلوا کبرك شتاب ابو مک تکظ

کشتن اولدر مک امانه اصمه صلب آویختن
لص و دزد اوغری کتو آدم دیمك بد خوی و فظ

غولک و صفدع قور بغه جریث ماهی در بالق
غمرودا مادر د کز باران یغور اولدی لظ

ایوه در آبی سفرجل کیم یدم خوردم اکت
حصه و سر بخش قسمندر انار و نار مظ

طام سقف و آسمانه کوه روزن بخیره
صرجه مینا و اسر یایست و اجیدر مظ

شاه و ضان اولدی قویون فر فبر و میش و کوسند
قورد آیدر کرک و عسعس منع کردن قومه دظ

حنك و اسبست بونجه چند فوق و فصفه
کا کیان احریض اصفر تنزه بر غنند و قرظ

وین * اوزم انکور اویزه فرقف و صهبا شراب
نضح و یختیدن صوصا جق طاسه ماندوه و غنظ

* صاقلک ای طالبان سر چوق یکنان او یقودن *
* احذروا یا ایها الطلاب من نوم و کظ *
* در بر صاحب معارف نیسب خواری چهل و ش *
* عند ذی فضل و علم ایس ذلا کالکظ *

نزه دری دیانت
ایندکری ساق
پیرانچدر
*

* لبس من اشعارنا حظا لاشخاص غلاظ *

فرد * و تنها بالکثر اولدی دوکوش جنک و تماظ
حق * و داد و عدل غوغا اتمه جنکیدن نکاظ

بزرده در فینا و در ما بوق دیمکدر ما و نیست
دشمنی دشمنک اولدی مثره و مقت و ککاظ

اولدی بیماری و رنجنه خسته لک سقم و ضنی
مردن اولمکدر عریجه نغمس و اعصاف و فواظ

فوقلق بوییدن و نیجو و شمیم و استیاف
طائمه مسریدن چشیدن ناز بی ذوق و لماظ

در درون فی الجوف ایجده و اجهه آتش رغل
یاغمه و رک کردن جوی یالک زبانه و شواظ

دزد خرسزلص و خارب شص وطل و خج ایش
هم عربده اولدی برا و غری آدی دزدی شظاظ

بنکر دینظر باقر باقی نکا هیدن شفقون
طرف و دیده کوزا و جیدر کوشه چشم و لحاظ

دان پیل اعرف صاقلق اولدی نکه برداشتن
وعی و کم و احتراز و اکتلاء و احتفاظ

بصر و بیند کورد هم رای و دیدن کورمه در
بین کور ابصر کوز قیاغی بام چشم اولدی محاظ

اووه دراملبس و تما فارسی هامون و دشت
معنی بالای کوه اعلا پری طاعنک شناظ

سهب * و عوام و حصان و ساج آندر اسبوش
ضاع * کشد ضایع اولدی شی دیمک چیز و لماظ

* آهویی کم کرد بار من کرمه هوش من *
* طینه قد ضیعت عقلی بایماء الحماظ *
* بشنوبد این بند مارادکله یک بو نصیحتمز *
* انما عزالفی فی حسن خلق و انما ظ *

فاس

در کردن قح و اولد باقی
معناست که بر بی جوی
در هوا وزنده

* فاس النظم من دیاج نثر فی البها انفع *

جلیل * او او کلان یک بوجه در بالا و ارفع
کوان * ضحاک * و خندنده بهادر شیر مرد اشجع

کونشدر شبد و غوره طوغد بی بر خاور و مطلع
شعاع و بر تو آیدین کولکد اولمش سایه و شعاع

هجاج و رأس و سر باش اولدی کل کیمه چسنگ افرع
صاچی جوق آدم آدی مردانه موی هم افرع

سبه ادهم قرار در صاری زرد و فاقع و ناصع
بیر در فلغل و ناغث صفران کرم و ایدع

کورا عور خشت اخرس دلسزا و لمش بی زبان و کک
چولاق چنک اجدم آیدر طوبال لک اعرج و هجرع

بهادر مفشم و هبذام هم کند آور و ارخد
شتر دل بی جکر فور قاق جبان و هیرع و کعکم

قبص و پیرهن کوملک بز اولدی لالهه کرباس
قد بد و کهنه اسکیدر پچا و ره کابک و مبدع

طومن عفر و ککراز آید دیمکد رفاره و کهنی
شقال و روس دلکوه هم چقالدر اهر و وعوع

کیکدر شادن و آه و صفن کاوزن هم بامور
جبل طاع کوه طاوشان باورسی لاغونجه خوتع

کفله دیندی با بران و ضامن دین و تاوان بورج
یمین سوکند آند اولمش کواه و شاهد و مقنع

زکام * ارض و خشام اولدی اولدرام قشع مرک
خرافج * زندگی دیرلک فراختریک ککش اوسع

* خدایه قوللق ایت اولدرمین رزقه قناعت قیل *
* بمعبود الانام اعبد بقوت لایمیت اقنع *
* مرو با محاسن باده تو ساز لایه رامشنو *
* بنادی الراح لاند هب رباب الله و لانسع *

زکام مقام زکده
مستعمل در عریبی
ارض و فارسی
خشام در

کرد کارو * مستعان * نگرى بکت مرد و شجاع
 صاحبى باشند * ناشر * آلاء کشف از دراع
 بونمه واريدن نواريدن ترم انتلاع
 زرد او بوسرواط قوصفد رهراشيدن هواع
 باهه و نوفل دکر در آنخت آطه بضم
 هم سرن تير و قربه يک کن اوزار و شرع
 آغرى در غفرى وجع هم آغلق محن و غرنک
 درد سرباش آغرى بى غول و شقيقه و صداع
 احتضان قوچق خجاليدن قوچاق حجر و کار
 اتم و بوسى او پمه در بدر و دانستنهک و داع
 بوله و قصايه امزك کوز بار دق تنك ايمش
 شير سود صبح آنى ايجمک شير خوردن ارتضاع
 رعا و فلما از کمره اندک بار ايمش
 و د سومک مهر و اخوردن قابو مقى ارتضاع
 کنکران چاودر علس هم دخن ارزن طار بدر
 کيل هم يازيدن او لحمکدر کوزا و لک صواع
 ارکک ارسلان شير زخم ضم کلد قبلان بلك
 پارس ايمش پوزو شگيمه بر تيجدر د د سباع
 سن و دندان ديش آدى پستان و ندى اولدى ممه
 شکم اصغر مقدار کزیدن اممه مسریدن رضاع
 طس * و يکان طاس آيد در نيمى ديسى تسخوان
 ضيقوا * مهمان کنيد ايلک قوناق پزرس وقاع

* مرشدیم ازد و هر رازی گذشته فاش شد *
 * قد سمعنا کل سر جاوز الاثنین شاع *
 * رازهای عشق را با کس مگو خا موش شو *
 * قال صب عارف الارض اذن واستماع *

کوک ماما و آسمان خلق ابلين بزدان * بدیع
 امر و فرمان براغ و منفاد و فرما نبر * مطيع
 حفر و کندن يعنى قازمق قازمه صاف و ورشت
 ترف و کنيدن صوجکمک قويدر چاه و نقيع
 چون بریدن کسمه قضب و جذف و جزل و تنک و جز
 ديد بلر کسکين بچا غه دشنه تير و و قيع
 آت آدى لحم و خوا عظم استخوان يعنى کوک
 نرم بو منفدر سخام اولدى فتى محبت و و کيع
 کشتن و نسيار کز مک بد ترا فح بك کتو
 ايشله اصنع کارکن چا پوق شتابان و زميع
 مقطره و کنده طومر قدر اياق با حاسله
 سلسله زنجور زنجير و يون کردن تلح
 از تکران من نخل اغاجدن جنى و جیدن دبرمه در
 فارسى شايه بمشدر نوعه و خرفه بنبيع
 بهجت و خوى کوزلک قمع و زشتى ضد بدر
 روح و وشت اولدى کوزل شى زشت چر کندر شيع
 صوچلودر مجرم کنه کار اور ديمک اضرب زن
 تازبانه قاجمى اولدى سوط و عرفاص و صريع
 کوسبد و نيمه قوين حيرم وجودر صغر
 سيله و کوباره در يعنى سوري سريه قطيع
 عام * بيل سال و مسن و سالخورده باشلور
 شيخ * و پير اولدى قوجم بوکسک ديمکدر بر رفيع

* روکستان را بهنگام بهارای پور من *
 * يابى اذهب الى البستان فى فصل الربيع *
 * با خصوص آن بغيه مرغ سرادر نخلهاش *
 * سجا حس و فى اشجارها طير مجيع *

* بحصل الفيض بانشارك في نظام بلع *

كت * عظيم * اولو ديك آت آیدر باره فریغ
 سوکلی دوست * خلیل * اولدی حسن گوچک سیغ
 خسته اولدی سته شد داء بازق حبف ودریغ
 هنیغ و مرک اولوم دیرلک ایمش زی و رفیغ
 کرم ورز باغ نیکی کب قور و قدر کنشو
 اوزم انکور و صبا قبی عنقود و سربغ
 ارق و مار ییلان لدغ و کزیدن صوفق
 دی حد و دشمنه کاشخ دخی کین خشنه وریغ
 نصع وایلد و نجاج اولدی طوغورمق زستن
 انامام ام یکی طوغمش آدی نوزاده صدیغ
 کارد و سکنین بچاق نیز و ذاق کسکیندر
 قین جلبار و نیاب اولدی قلیج مهذم و تیغ
 دلیک شیفکی جسته و مجنون دلی هار
 سرمم آدم لک و کانا دخی هجهاج وردیغ
 غابه ویشته در اورمان اووه دشت و فقا
 صخره خارا قبه در طاع تبه سی شاق و تیغ
 زوبعه دوله قاصرقه بلوت ابرو عارض
 چه ندازه دومان اولدی ضیابه دخی میغ
 قورقودر زاد و ترازو فزع و بیم و هراس
 هصب و هجهاج و هرب قاچقه دی کندو کر یغ
 کان * و منجم آدی معدن د مر آهن هیزب
 آبخشک * و اسرو شبشه درای مرد بلوغ
 ۹۲۳

* کرد آن چشم سیه صبر و قرارم بغما *
 * زدیجان و دلم آن غمزه خون خوارم تیغ *
 * کندی مقصود مه بن ارمدم ابواه *
 * نشدم نائل کام خودم افسوس ودریغ *

* هر که این قطعه کند یاد شود صاحب ثوغ *

تکری * ال * ایزد و کون طوغمه سیدر شفته بزوغ
 مه * قر * آی دیک آیدنلق ایمش فخت و فروغ
 شیر سود در حلب و در ورنشده و غیم
 صاعقه دوشیدن و نهیم تحبض آرن دوع
 غاوشنک اولدی مسس سلب صبان سکه غبار
 نور او کوز غاو پیوندورق آدی نیر ایله بوغ
 بعث کوند رمه فرستادن و من و کس کیمسه
 نامه رفعه بی آخیدن ابر شمس کده بلوغ
 صوبولی ناصفه و سبب و عقیق و کهریز
 عرم و سکر صوبندی دخی بنسداد ایله چوغ
 رنگ کردن بو یامق صیغ و ش انگار انگار
 مشق و تاوه آشی رنگین بو یالیدر مصوغ
 اینخفرق هککه فواق اسفند فار و نوبا
 او کسور و ک جسر و سرف فش ککرمک آروغ
 طلاق اورن بولی ابرسون بجی زینت پایون
 مهره بونجوق خرزه مهره ملک صفیل و کروغ
 آلی کاس آهک و لاقونه لو کوندر سارو
 نین و گاه اولدی صمان آدی جامر حر و کیوغ
 اولدی خسپیدن و ناویدن و خوابی او بومق
 نوم و ش خننه و قیلوله و نهججاج و هبوغ
 ۷۲
 عب * شمس اولدی کنش آبدی ناب خورشید
 ظلها * سایه او کولکه سی فر بهر و فروغ
 ۹۲۶

* کزدم زلف که با اوست کزیده دل من *
 * عقر ب الصدد غ بهسا قلب کشی ملدوغ *
 * سز حرامی بمک داخی یلان سو یلیک *
 * کم خورید شفو نیز مگو یسد دروغ *

* خواند این قطعه من بلبل خوشگود و باغ *

قبلی * جاعل * و سازنده زمان حین و چاغ
 کش * وجبه * اولدی کوزل بینی به دی مغز و دماغ
 بومعه در بلع و فرو بردن و آتش و طعام
 جینک خایش و موضع اولدی کوبش جرعه و کاغ
 لبته و خشت آدی کریم قره با لبق هس و حال
 بخسته خشت آجر و توغله کرمد طوب و ساع
 لعب و بازیدن او یون اوینه بنیاز و العب
 خریط و مسخره قشمر خوره طسه هزل و لاغ
 اون دقیق آرد نفینه بولاچ در لک کنار
 لاکشه توغماج ایش لاکشه خشک سرداغ
 قصه خوان افتد و مداح مثل خطه فسان
 دی یلانچی به در و غکوی و مزور صواغ
 فضه و سیم کش زرد هبا و نیر اتون
 هم قبو مجینک آدی زر کر و صایغ صواغ
 او قویان مقری و خواننده ذوت آمه و نون
 لامق وراق و زار بازیچی اولدی پناغ
 جلع و جالع ادب سزدخی ناداشت و کلوک
 چوب ایله منسه دکنک زدن اورمق افشاغ
 طالمه ناغوش و غلبیدن دخی قس و تلجیح
 قره بانق قوشی غطاسه و غماسه و ماغ
 عجم * جا غزمه فریویدن و بانکیدن ایش
 حامط * آسافشرنده صیفان اوت خضل و کاغ

- * ایها العاشق هل تعرف من حیرتی *
- * سا حرفدفتن الدهر بزلق و صداغ *
- * ایکی دنیا هنری ترک ایله اولور سا که *
- * میشود معرفت هر دو جهانت بفراغ *

* حصول علم لغات بسفرنا مو قوف *

کلان * کیر * اولو قور قونج سهنک و مخرف
 سخی * جواد * و جوا نمرد چیر نسنده قوف
 فسلدی یح یح و همس و یقول و کوبد در
 چرا نچون لم قور قاق شتر دل و به قوف
 او چار بطیر و پرد قری ساق و مانورک
 قنت جناح و پر آنما چه و اشه و سرنوف
 قسج و اسع بولدر فراخ ایله انیون
 شکفت و کازو نهال و مغاره در منجوف
 جلاجل و خراشک فیل پیل شمشل ایش
 شتر دوه عتله و هراهن و در نوف
 صواف و ماصو انییدر قضاغه بند ستر
 کلا و قوبغه در هاجه ضفدع و شرفوف
 صماخ و سامعه و اذن و حجه و کوش قواق
 آنک بو قاروسی بالای کوش ایش دخی قوف
 عطاسه عطس و کداس و خفیدن افسر مق
 سکنج ایله کله دوست او کسورک سعال و سروف
 حذا و قفش یا بوج یا بدان و کفش و لحا
 یا بو جی سر کرو اسکاف همسخی اسکوف
 کلیم اراض و توانی بکجه اید سا کیر
 عبا پلاس آیه در بشم بولک عربجه سی صوف
 جمال * وش دوه راشتران اتان خراشک
 بکظم * خشمه یا کین غضب و شتره اسوف

- * سزا کردن حوری قلاذه میگردن *
- * نظام لفظ بلخی بچوهر موصوف *
- * مفاعیل مفاعیل فاعلات *
- * زحاف قطع ایله منجیون مسیح و مخدوف *

* نظم کهرزای من قطعه در نجف *

رادو سخن * لطف ابدن بخش و احسان لطف
عاقب * و پس صکره در چکمه گذشتن سلف

جل ابله کو کواریوک بینی خفیف و سبک
ظهر و فراك آرقه در جفتن اکملک جنف

داء و الم اغریدر نیرک و غفری کی
رخسته و بیماروش خسته مذل و دنف

زیر زمین تحت الارض اولدی بر آئی دیمک
کور منار آد بدر قبر و حفیر و جدف

کو و نذر ابله کیجه در روز و شب و کران
نار و قرانلق داس ظلت و دمس و سدق

فوج و جماعت بلوک اولدی هجاور گروه
مسجد و مزکت مجدهم صیره در رسته صف

معینده ال آرقه سی ظهرید و پشت دست
یجه آوج راحه ال آیه سیدر مش و کف

شاخ چچک فارسی کل دالدر غص ورد
نور و شکوفه چچک صاقسی سفال و خزف

چغز و کلاور بزغ فور بغه نفاقه در
قا بلو بغه رقی ایش چلچله باخه کشف

بسجل و نابد بو کراب ابق و زیسمان
بعصر و شبیلد صفار جیره عصاره تلف

هپس * و روش کتمه در نزد ولدی بان دیمک
خشمه * و بسته دپه سوی یکادر طرف

* بادل و جان از پست فاتحه خواند ترا *
* واری سنگچون او غول هل لك خیر الخلف *
* مقتان فاعلن مقتان فاعلن *
* لفظة منظومتی جوهره فی الصدق *

* لفظ جوهر دار نظم معنی را غلاف *

یارادن * خلاق * و بزادن در بلوت و ابرو طحاف
صاققان برهیز کار و متی * ناب آری صاف

اغزال و کفن اگر مک ربستن زستن کپی
پشم یوک معناسنه ناز بی عهن و صوف و صاف

لهوه جدوی و پرکیدر مغیازه و بخشش کپی
انخاف و عمد ح لاف او کو نمکدر کراف

ضلع و پهلودر ابا کو اگر بدر افقم شکفت
کشت و صفله بوش بو کور اولدی کو یکدر سره تاف

مل سجد ر فیهج و جریال و اسفط و شمبول
بتع و مسطار و عقار و طله و راف و سلاف

زیر زنباره شهیدی قلبان قندع کدی
ملقه غبه اور سبو افجه شلف و جاف جاف

پیشخورد اوتمه عجماله ذره و ارزن طاری
لویا و دجر بو کرو بلجه یلک خوردن عدا ف

ارزو ناز و چامدر دلب و سیدال و جنار
پید فر سیدر سکوت صنار و صفصاف و خلاف

طاسه او مغوم و مکروب و خرین اند و هکین
کریه و اندوه ایش غم آغودر زهر و ذغاف

عندل و جلانه بلبلدر هراوا زند خوان
زندان و زندیاف و زندلاف و زند و اف

بعد * من درس او فود قد نصکره پس از خواندی
حفظ * و یاد از بر آچلمقدر شکفتن انکشاف

* هت حرف اندر زبان فارسی نابد بدان *
* حاو صداد و ضاد و طاو و عین و غین و قاف *
* فارسی مخصوص صدر اوج نقطه لی دورن حرف کیم *
* بیری پاد بیری چیم بیری زادر بیری کاف *

* افسطه هذا النظم در بحره بحر حقیقی *

آجی * فایح * کشانیده سزا لایق حقیقی
 بوزیجی * ماسی * یهنده اینجه باریک و دقیق
 آرز بولونسان نادر و نایاب شی چیز و زبال
 سوکلبدر بارود و ست و خل و محبوب و صدیق
 بت شمن طاعوت عزیزی خج چلیپا و صلیب
 مهر ترسا نصارایک اولوسی جانیق
 قلی و تفریدن قاورمق دینه قور قدر دنیب
 بشمش آت اسلغ تبه با صدرمه در کال و و شقی
 مقد حه آتشر نه چاقق حرافه پوک فاو
 کل غلجدر شراره سوختن یاغق حریق
 آفر آندردنخ و شیدخ ات سیمی شبهه صهیبل
 کج اشک کسه اشک آوازی بانک خر حقی
 نخط و خلبدن که سوم کور مک سوم خل و مخاط
 نف نوکور مکدر تخم بقیج سلبار اولدی رقی
 درش و معاف بملک اوتلا قدر چرازار و ایاق
 طور به در مخلات و نوبره اریه اولمش جو علیق
 او کرن آموز و تعلیم افعیل ایشله کارکن
 پیشه صنعت ایش دیمکدر اوسته استاد و لایق
 قوغه سچل استاخ ناعوره طولابدر خربله
 قهر و بن دیب چه قوی عیلم در بن زرق و معیق
 عز * اولوقدر بزرگی سوکی و ددوستی
 اخت * و خواهر قز قزنداش ارکی دادر شقیق

* لا تخافوا من الصوص این اذهب فاذهبوا *
 * قدندارکا الر فبق المهندی ثم الطریق *
 * سر کشاده باره نه باش اجق بالن ایاق *
 * میرویم آباد راغشی الی البیت العتیق *

* شعر رنگین بدلت همچو قاش اندر سوق *

نور * و فرآیدین ایمنش قاره کولاق تاره غسوق
 نورلو ناینده * منبر * پارلمه در رخس و بروی
 بووه لانه مکنه سرجه جنوک و دخیان
 دال قارقال قوشی اولمش رخسه رخم اتوق
 اولدی شیلانه و شیلانک و عناب و سنج
 نوعه و باریمشدر ارک آلو برقوق
 سندی و طبل طاول کوبه تیره دبلک
 سورنه سرغینه و خالوکی زماره و بوق
 سوزمه در نصفیه بالودن و بالایدن
 سوزکی بالاون و بالونه و میزل راووق
 اولدی لایقچ اچماز کشوده نشود
 اورتولو قاپودر بسته و باب مغلوق
 غوله دیوانه و شوریده و غیسه دلبدر
 داهم و اخبل و مهر و هیت و مالوق
 مان و کاجال اواسه بانی اثاث و ززال
 درج و حقه قوطو صندوق تبنکورندوق
 کج و ناهمه دینلور دلچکه شوق و کب آورد
 چون بوغاز خلق و کلو جمعی کلوها و حلوق
 قایغق جوشش غلی و غلبان و فوران
 نخته منضوج بشن سوخته یاغش محروق
 لحم * و گوشت ات دیمه در زاقیه و کال و خروس
 غوجه * و تاجه ایبک طور نه کلنک و غرنوق

* راست دیدیم مهی خوبی دلدارست او *
 * قدر اینا قرا و هو جمال العشوق *
 * رزق ایچون غمیده آج کوزلرک ایتمه طوق طور *
 * قرازل کرد زار ازق بیچون مر زوق *

مر چنلو مهر بان * حنان * طواید بر دهاق
 غبت * و باران یغور آجاق شکفتن انبلاق
 بوج ایله جونه کنشدر مهر و خورشید آفتاب
 وجه و روز زلف و کبس و صاج بلوت ابرو بعاق
 جیلم و حاسن در آی آید نلخی بهر و مهک
 آی صوکی انجم ماه و سلخ و دادا و محاق
 لبلة القمر امه تابان در آید نلق کیمجه
 بول سراط و راه رفتن کتمک اولش انطلاق
 یوز محب را روی تابش پارلقدر التهاب
 نار و ظلمت در قرانلق یانمه سوزش احتراق
 هم یکی آید رهلال و ابن مزنه ماه نو
 حاجب ابرو قاش دیمکدر نسنه در چیز و اواق
 چاشنکه قوشلوق غزاله اویله ظهر و نیم روز
 عصر ایکنید بدرد کر سچمک کزیدن انبیاق
 یاتقی استلقاء و وستان یسودر خفتن عشا
 فحه خوا و او یفوق و شاق اولش میانند و نطق
 عاشق افشاده سون محبوب و دلبر در کوزل
 دوست داشتن سومه در حب و و داد و اعتلاق
 در جهان عالمده فی الدنیا بود او اور بصیر
 تحس الم غصه جسدانی آیر یلقدر افتراق
 طیس * چوق صواب بسیار و درخت اغاج شجر
 کزغ * واشق کیم راوت صغی بیاض اسفیداق
 ۱۰۲۷

* ادعی حسبا علی رغم العدی بالشاهدین *
 * ان لی عینا لها دمع و قلی فی احتراق *
 * اشک چشم شد شراب از حسرت لعل لبث *
 * جسم و جانم کرد بر یان آتش درد و فراق *

حا کم و * داور * و قاضی چک و چندر صک
 یو جسه بالا و * علی * کونک آیدر چرخ و فلک
 بنیه و قطن بموق فلک اغر شقی جز ملک
 بشم یوک طنزه دینلیدی ایکنه مغزل دستک
 نام خوا پیدا و بودی بو کیجه الیل امشب
 مهد و کهواره بشک طفل چو چوقدر ککودک
 چفته مقلات چومقی دودله و قلله چلبک
 لهو و بازی او یون ار جو جه صالبحی اورک
 چوجه و ککر دنه و فلیله و برج اوقلاخی
 شویج و مطلمه و شویق و صویج مدمک
 صور پیرس اسئل و مخفی و نهفته کزلو
 اولدی اغلوطه لغز ییلمجه چستان کردک
 باقرم مینکرم انظر ککوستر ره نما
 قسمه قبهل و سنه یوز آدی فرسی چچک
 منهره مزبله در شوله و کلجان شککه
 فشی سر کین و دمال اولدی نکه خنی زک
 نارله در مزرعه فلان شیز و شوریز
 یز مین ککاده کلهون و مددر یعنی کسک
 کفت و ککید دیدی دیر تاز سیدر قال بقول
 هم و من بن ککی مثلی طوطی بیقا تونک
 فکراند یسه دوشو نمک دلی ها رومسلوس
 غم * و پردهان طسه احق آدی مدهوش و شفق
 ۱۰۴۰

* هشت شد در لغت فرس ادات تشبیه *
 * ون و مانند و چو هم چون و ش چون آساک *
 * رنوطبعه بو نظم کهر پروریمه *
 * رشک آیدر هر جهان تاب و برای فلک *

قبل فتح قاف و سکون
 باء موحده و فتح ها آخرده
 لامه یوز معنایه در
 قسمه و سنه کبی
 فارسی چچک در
 ملو

* شده هر مصرع من در دل حساد خدك *

باورند ایشان * مؤمن * و بهر آیدین ذك
غوت * و فریاد مدد اولدی دو گوش حرب و جنگ
عسکر و فیل و وز ماره و جفیل چری هنك
اولدی قائم چا و شك آدی بسا اول سر هنك
مكه ده فی الحرم و اندر خاتون عرب
كان شد اولدی ایکی طاش صفا مروه دو سنك
قالب و ناوه بدن نقش کبی نقش و نكار
صورت و چهره قلق ماده هبول نیرك
شو شب و شبید عه شواله كه عفر کز دم
قشب و ذیفان آغو معنا سنه در زهر و شرک
دیم و حقیق و دراج و تدر و جور ووز
رهو و ککرکی و خبر جل کیدر طورنه کلنك
لزه و چاك کبی برنگه دی خرق و هنو
رقعه وادمه و جوه بامه در پینه ورتك
آینه آینه و ذبله و سنجیل مرآت
توز عشر و عصر و کرد و صدا باسدر رتک
زه ککر شد و تراوق غمری فصل و پیکان
بای کان نازه اولدی اوق آدی قتره خدك
نعمه دست ال طاش اتان قاذف ایله سنك انداز
سنك طاش جندل و مقلاع صپان دستنا سنك
مام * انا و الده دو شیر و کاعب قزدر
خنج * و شبوه دیمه ناز اوغلان ایش ضنود بنك
۳۵۰۱

* هذه القطعة تحت بغوضات دماك *
* نكری خوشنود اوله سندن رضی الله عنك *
* قبض همنله و پروب نسیخ زبانه آبی *
* کیم که حفظ ایتدی کیم باشنه طاقدی جلنك *

قطعة

* قطعه مشبوه الا تحفظوها بالکوک *

باد شه شاه و * ملك * درجهی شاهان و ملوک
المجلدك پیغمبری باخی * رسالت * هم الوک
اغلیان کربان و باکی ایگلن تالان اتان
اولدی خندنده کوان ميسام و ضحاک و صحوک
تنبك و صفراء باید شرعه تار اولدی جله
بنل و تخمار اوق نشانی آدی در قرطس تموک
نقشه و راس و کلنجک ابن عرس و شنبه
دب و لبسم خرس ایواولش طومر ختر و خوک
ان تکلم و ربکونی ذیر ایسك لوکرا کر
اکلر لایفهم و نشاسد احق بلغ و اولک
دوزه و حرشون بوزاق شوك و خار اولش دیکن
انجره کیکچ اصراغان بالدران طعمه و شوك
قاره کیمکدر سبیه پوشیدن و اس الد هام
غصه و نسوید اولش طاسه مانم باس و سوك
صوده در فی الماء و در آب آوردك اوز کندره
ماکبان فربه اولشدر سمن طاق و ودوک
فاش بقدر حک و خاریدن او یوز حکه و ککر
نمره کی قوباء اگریون هم سکل نولول و کوک
راست رفتن طوغری کیمکدر هدا و اهتدا
شاه راه اولدی یوک بول شارع ووهم و ضحوک
۸۲
سبك * اذابه جمل ارنمکدر اکر ازیدن کبی
سوخت * باندردی صلی کالیوکی بونلک نکوک
۱۶۶

* سال ترکی سبک نه نك و کو سفند و مار و مرغ *
* اسب و کاو و موش و خرکوش و پلنک و فرد و خوک *
* ایت بالی قویون بیلان قوش آت اوکوز طوشان صبحان *
* قیلان و بیون طومر در حفظنه ایله سلوک *

ماله های ترکان *

هنو فتح و کسر ضلاد مجبه
وسکون نون آخرد و اوله
ولد مغل سندر فارسسی
فتح دال مهله و بامه موحده
وسکون نون آخرد مکاف
فاری ایله دینک در *

* لآلآت منظومتی فی ملک نظم کالآل *

اولوق اسی خداوند بزرگی * ذوالجلال
 صدق * وکر چک راستی ابتدا اول قبال
 قل لنا مارا بکوسویله بزه کل آنعال
 صقله منهان ولا نکم سخن سوز در مقال
 قومشوده فی الجار ودرهمسایه اولدی صار بود
 صاخه مس فرزان سوز صاو کفتگوی وقیل قال
 آق سیدو ایض اولشدر بیون کردن هنق
 قاره سیرا ختم عرب زنی حبش بک شامه خال
 دیده ومرتی کورولش هز بلبله جبرشی
 ز برج آرایش بک اولدی آلائی موبک بسال
 اهزار و مید صالتمی چما نیدن خرام
 آردج ایل ورس بوی بوس قدوقامت یال وبال
 طین وکل چامر صمانلی اولانی کهمکل سباع
 کوز باردق تنک ایش باردقچی فخر وکللال
 در زمستان فی الشنا قشده صوقدر بردوسرد
 جامه بچیدن بور نمکدر نغشی اشمال
 ترک و تازی منقل اولش فارسی کلک ولکن
 کل رماد و ضیح و خاکستر کورخم و ز کال
 جستن و جوییدن استغرا و تفتیش آره مرق
 صوریحی پر منده سائل البسمل خواستن سوال
 فحج * وره بول کر هیدن آرمه در غی و ضلال
 مغلط * و هفتوت باکلتی فریب و مکر و آل

۱۰۷۹

- * ای جوان ارکوش عرفان بشو واز بر بکن *
- * شد بیزدا هل دل این پند من سخن حلال *
- * کر چه بی اسباب روزی میدهد پروردگار *
- * این زمان فتنه در گیتی شو صاحب عیال *

* شد عروس نظم من زینده بوجه جیل *

رفتن وادلاج کتمکدر کوزل نلم و * جیل
 رهنما و رهنمون بول کوسزن * حجت * دلیل
 مدن و خلد و جنت و فردوس اوچقد ر بهشت
 رود مینوار مغیدر سلسبیل و زنجبیل
 کوندر و نشواره کونلک آدیدر مقل ولسان
 حرص و اشنان در چوغان بوی تخمی حلیه شنبیل
 شاهبوی ایلیم عنبر مرقد افیون نار کولک
 زنجفیلدر زنجبیل و شکویر و شکلیل
 ویرمدی با که دیمک لم یعطنی بامن نداد
 بست و سافل یعنی آلتی جریدر ناکس ندیل
 تبحر طبعیره و پائبله کشفه کف کو بولک
 کفج کچمه و قرقه و مقد حبه و قفلیل
 مغ کاور نصرا نه دانشمند ترسیان یا باز
 اسقف و قسبس و مطران راهب و بطریق ایل
 نانوا حجاز اتمکچی سمید اتمک شمند
 بوضه چه کسمه سکارو اولدی طرموس و ملیل
 کلک آیدن قدوم انبان کی غشبان ایش
 کتمه رفتن مغر استلشتمک وداع آساکیل
 بانه و کابیل هاون در مدقه کدوش
 کوبه و یاور کی هاون آلی ملکد نصیل
 فاج * فوقدی فارسی بوید اناب و مشک مسک
 صبیغ * وروناس اولدی بویه هم چوندر خطرو نیل

۱۰۹۲

- * با حدیث فخر عالم اولدی مسوخت اون اوج *
- * از بر ایله حکمت مولاده اتمه قال و قیل *
- * دب و چربش ارنب عقرب قره و و طوطا و عنکبوت *
- * صیغ و د عروس و سهیل و زهره و خنر و بوفیل *

برك اولو * متكبر * اوتانمده شرم و خجل
 قتم * دهند و برندر سوخته شاد و جدل
 اشك و شبك چولا قدر طوبال لك افزل
 اشق حكك و بجل صاغر بدر برخش و كفل
 دويند ايكي كورر بيصر اثنين كي
 كلاره كشته و كز شاشي كوز ايدر احوال
 علاك اوزس آدي سندان چكچك و فطيس
 متين كو لك آدي مقراع و مسخسه معول
 كتب و عوكل ايش قوم بغني توده ريك
 فرازو و عر يو قوشدر ديه برندك و تل
 جزر كرزها و ج اولدي قيق كد و بقطين
 نخود حص و دمل صوغان پياز و بصل
 من الرحيم و زپرورد كار تگر بدن
 قزو نزار تحق افضل رجا پياز وامل
 اويان لك كام و شكيمه بولار زمام افسار
 بوقاغي بد و شكل آت ديك ستاغ ارحل
 يكتلك اولدي جسارت شجاعت و كندی
 لكم سزه بشما ايش فيار و شغل و عمل
 خزيمه كتر و خزانه و كنج و كنجينه
 شكفت و شقب مغاره طباغ آدي كوه و جبل
 جفاء * وزجت ورنج و هجيدن اينجمنك
 ظهر * پل اغر سيدر در دپشت دست كفال

* نه پيش ميرود عمر ترانه پس ماند *

* بهر بجا كه شدي در قفاست يك اجل *

* بدان كه سبعة سبارة زهره و مریخ *

* عطارد و قمر و شمس و مشتری و زحل *

دستياب و * قاهر * و غالب قليج غفج و حسام
 قور قودان * منذر * نهينده و زرك اولو همام
 ماهها اقرار ايلر كچه ر شها ايلال
 براوزون كچه شب يلسداد خي ليل التمام
 چنگلستان ايگه اورمان كوهها طاغلر جبال
 بر يوزيدر سا هره روي زمين بر جا مقام
 بيقمه تخريب و بهيدن غامر و ويران بياب
 ضوع و جفدا اولدي او كي بايقوش ايش خفيج و نهام
 خورذن اندك فتاته قلة الاكل از برك
 خدل سر كا يعني سر كه ناخورش قاتق ادم
 ركه ديز زانو قياغي داغصه و كردنا
 پور اينچك ساق ران فخذ او بليق آدم خطوه كام
 زاويه بيغوله كوشه صغه همخواندو اوان
 رادخانه حائط و ديوار در طام سطح و بام
 صاغ طرف يعني وسوي راست صول بصرى و جب
 دبر و پس آرد اولدي او لك معنا سنه پيش و امام
 بر بيش خرفه اغا جدن از درخت و من شجر
 شطأ با پراق برك ايش خسته چكر دكدر جرام
 تكریدن قورق الله الله و بقرس از كرد كار
 قورقو خوف و بیم و شرمیدن اوتانمق احتشام
 لون * و بويه رنگ و سرخ و اشقر احرقر مزی
 غيرتان * راهن جبرادر قزلق اي همام

* باغم كسویت ای لیلی و شم شب تا سحر *

* فی قفار الهجر كا المجنون عینی لا ينالم *

* قورق بك انجق جناب حق اولوا و اوج اليجي *

* لا تخافوا انما المولى عزيز و انتقام *

* اقرؤا نظم لغائی فعلینا التفهیم *

یارا دن * فالتی * ویزدان بزرک اولو عظیم
 نجم * واختر کی بلدز کیجه شب قصر و صریح
 اولدی خندان کولجی باسم و میسام و بسیم
 خوب رو کو یکسک اولاندر حسن الوجه و قسم
 زنجب و منطقه قوشاق میان بند و دو شاخ
 حلقه در خوق و جسر طوقه در آوزین ایزیم
 تره جر جبر و سمو شیخ و درمنه یا و شان
 وطب و زبانش قوری اوت کیه خشک و هشیم
 نومه و شایه بمش قرف قافوق فافلین
 ایج هشولب چکر دک آ دیدر آسته جریم
 اوفلمک تقیح و د میدان نسبه دم که صولوق
 دمه منفح کورک آدی کر انکشت و خیم
 دلکبدر سم سم و روبه دله سکسار داق
 کیش و موینه کی کورک آدیدر مستفهم
 سالخوردن یا شقی اولدی طول ییل سنه سال
 تا و تک یا شلو همیر قوجه در پیر و کهم
 بسرت انشک او غلوك پدرت باباک ابوک
 هارو ممسوس دلی اوصلو حزد منسد و حریم
 اسکیمک که نه شدن درس و همود و اعمال
 دیندی کر باس که هن اسکی بزه هدم وردیم
 جندق * و کور مزار آدی زمین بر یغلم
 یغلمان * تنیه پیرامن ایمش جوهره حریم

* مر خدا و ند نکو کار و بزرک و داناست *
 * انما الرب کریم و عظیم و علیم *
 * حق تعالی ابد و اوچه قدده سکال احسانی *
 * انعم الله تعالی بک فی دار نعیم *

* صل الله تعالی لک عالم تعالی *

منتقم * دادستان اوج الیجی فان خون دم
 فضل * وافزو دن ایمش آرمه دکزد امام
 پاد شه شاه کایزند و خلیفه کیم
 بک بیوک مهتر ایمش اکبر اجل و اعظم
 شیر ارسلان عمار و عشت و ضمضم اسد
 شدقم و سلقم و عذرام و عبوس و ضرغم
 باغچه در کلشن و گلزار وحد یقه فردوس
 ضمیران فسلکن اسپر غم و ناز بو سپرم
 ابسم اولیق خجشی تن زدن و صحت و سکوت
 کرامم یعنی صاغر در دلی بوق لال ابکم
 خنصر و کهر و کالوج کوجک برمی ایمش
 یوزک انکشترو خینام ایله بطرم خاتم
 معنی کنت و کواره و خلیفه که قوان
 برمر و موسسه آری نحل و ثواب و خشرم
 یعنی هکمه مدد بخر چین من و فی کمرزی
 صبغ و ترسانه قتی زاد از قدر زردم
 یولجیدر سالک و هم ابن سبیل و رهرو
 بول ره و ترهه یولداش رفیق و سنکم
 نصع و انفاض و نتاج اولدی طوغور و قی زاسن
 قاری آثر بر مسیدر تاسه و تلواسه و جم
 فاز * قور تولدی رهید از لک اوددن من نار
 جافغ * آتشرنه و زند صوق برد و زم

* اشعری گفت که چارست پی بر زمان *
 * حضرت آسبه و ساره و هار جر مریم *
 * قیل لم یأت من الجن نبی و رسول *
 * هکذا نعتقد الله تعالی اعلم *

الله تعالی اهل بادیه
 و اهل انصار و نسا و ج
 طائفه سندن پیغمبر ارسا
 ایتمدی و جاده سی اهل قرا
 دندر من تاریخ خجش

عزیر * اولوکلان اولش طارلق خشم وارغبیدن
 خردمندو * رشید * اوصلو جالشمی جدو پوشیدن
 تود کشتن اولدر مک قارشقی هرج و کاپیدن
 کپیدن خلص قاشقی غارت اتمک نهب وغالبیدن
 طارلقدر تهوور معض وغر میدان غراشیدن
 باغرمق صخ و بانکیدن نجیم او کسورمه سرفیدن
 سکرتمک سخی و جرویدن رخیدن صولو مقدر اتم
 فنودن عتم اکتمک طولاشقی عکف وغالبیدن
 جزازو کزد کسمک غرس و آجستن اغاج دیکلمک
 بیومک در نما و نشو و بالیدن کوالیدن
 دینور طولدر مغه اد هاق و شجر آغشتن آغندن
 کلانیدن رش صا چق دوکک اهراق و تنالیدن
 جامع اتمک رقت کاییدن و کان کردن و کادن
 شپیل و همز صغقی احتضان قو چق خجا لیدن
 نکا هیدن اساسه وانکر سنن طمع باقه قدر
 قنایق اوم وعذل وعص و تانیب وسکا لیدن
 طاغلق کشح و کرشیدن پوشیدن برا کنند
 فشانیدن نشر صا چق ایکلمک تانان و نالیدن
 مخافه قورقه رسیدن نهیدن نهها ریدن
 نهها زیدن نهها ویدن هراسیدن هبا لیدن
 هدف * نشان نشاندن کوزلمک نظرونکاهیدن
 نواظر * دیده لر چشمان بصیرت باقه دریدن

۸۹

۱۱۵۷

* هدیه کرده ام نظم ترا از جان میباید *
 * سزا بیدن بد رفتن پسندیدن سپاسیدن *
 * من المحبوب مقبول و بالعشاق مخصوص *
 * جفا کردن شکجیدن نیازیدن شکبیدن *

آجق پیداو * ظاهر اورتمه در تغیم و پوشیدن
 نهان * باطن * کپیدر کزلو وجدان بوله باییدن
 ایشه مک بول و چاییدن تغوط صححه در ریدن
 یومقدر غسل شوییدن آرمق طهر و پاکیدن
 سنا دن اخذ آلفدر فروختن بیع صاتمقدر
 قزاقق کسب اندوختن چالشمق سعی و کرشیدن
 گرفتن قبض طومقدر قو بارمق جت و پر کردن
 رافق حفص افکندن طغاشقی قسع و پاشیدن
 سکرتمک آفرو تازیدن صولومق ربو و شخلیدن
 رسبیدن نبل ارشمک در اکلمک میل و یازیدن
 کنور مک عفق و آوردن کیمک لبس و پوشیدن
 بزنگ زین کز ویدن یارشقی لبق و زیبیدن
 یراقق فطروا فریدن طرور اوت تمه روییدن
 زراعت کشتن اکلمک صوله در ذبل و فر ولیدن
 لبالب کردن آکندن افاضه غرض طولدر مق
 صوامق حج و اندودن صوصا چق لحط پشخیدن
 دوشتمک فکر و اند پشیدن و اندیشه کردن در
 دلور مک مس و آشفتن سونمک هزه شاویدن
 بولشمق طخ و آلودن بوغورمق عجن و آشردن
 بشورمک طخ و بوزیدن قاورمق حس و تفریدن
 صوج * اینکدر کنه کردن جنایت اجزام اذتاب
 مذات * خوراق خواری اوتامق و آب و توریدن

۹۰

۱۱۷۰

* بنم بو نظم می اینجو ایله وزن ایقه لایقدر *
 * سزاوارست این نظم بروارید سنجیدن *
 * فقد الفت سیرا نامه تصنیف میگردم *
 * ترا خواندن نوشتن لازمست اما که فهمیدن *

* قیمت نظم من افزونست از در عدن *

زند کن * محی * در آمدن خرم و مسرور شدن
 اولدی میرانده و قاتل * محبت * اهلک ایدن
 سحر آویخته ککک مانتر شیک عشقول ایش
 نفع و بوزینه یار بوز صرمش لباب و سن
 کون شعاعی عین شمس و چشمه خورشید ایش
 نیران آی کون مه و مهر اولکر النجم و یرن
 شش ورم آماس مر کاکری طاعون بو مر یحی
 بزادی غده در زینه اولدی اور سلعه کلن
 تیر کر نیال او بقی تیرها او قلسهم
 یای قابی مقوس کاندان در قبور خوله قرن
 اسطر و میران تراز و کف و پله کوزی
 منجم و شاهین تراز و قوی بطمان رطل و من
 نابل و بود اولدی ارغج تار و حابل در ارش
 حاک و جو شیر جوله پو سه ایلیکدر ردن
 قریه در خیک و مزاده سغه پیاب آبکش
 منلی سرشار طو لمش نسنه کوپدر رخب و دن
 قولتغه ابط و بغل دیندی بلان بشکج ورسغ
 قول ذراع و ککک دیرسک مر فقی آرین وارن
 برره کلش فراهم آمده شمل و ج-ج
 مجلس آدی مجمع و نادی و بزم و انجمن
 سال * خشک و حطیه و جارود ایش قتلقی بلی
 غمغزون * آسا محزن اولدی غصه آرزن

عربان حول جالبه علی
 تابله دیو زیز و زبو
 ایلمدی دینک یرده
 سیم

* این ستم را با من ای شاهانه خوبان مکن *
 * یوجغابی ای کوزلر شاهیه با که ایتمه سن *
 * اضطراب الحب فی روحی و نار فی البدن *
 * بیچناب دوستی در جام و آتش بتن *

نوشتن

* نوشتن لایقست این قطعه را با عنتر خورشید *

ز پندار و من * المغنی * که بایدن ایسته اطلب جو
 کیم اولمش ایسته یان خواهنده * شافع * سوبله کلم کو
 زیاده یور سوق اولشدر شفاره قنک و واهم هم
 کلر در سخیل و موسمار کیری شوب و سیرو
 یروش و ثیره سبوحه او جوق عبقوله و بنخال
 ربون عمر کی قویا سکل ناولول هم بالو
 عسبف ارغاد فرسی رنجبر و مزد و رکار افزول
 کلند و منصفه قازمه کور کدر بحرفه یارو
 یلاندر من الحسیه زمار آغوز بیب و زهر
 علاج و چاره ام تریاک ایش زریاق و جاندارو
 زنیادیو کندم چاودر اولدی بقله کوسک قول
 زدان شیل قراموق مر جک آدی علس منجو
 ایت اورمک منج و زاویدن ز نویه صو اولو مقدر
 انیک جرو و سکت مایمون دیمکدر قرد و سنالو
 صبا و باد بلدر اسمه سی هب و وزیدن هم
 سکون صفصاف و ید اولمش صنوبر جام ایش تازو
 بو کور نلن کیهسه و علبق ناریک و تورنج اترج
 لمون لیمون و لیمو شفتزک و خوخ و شفتالو
 تو خدر ریدر و ز کجرد انه اولدی حبه و دانک
 صو صامدر سم سم و کجدر طاریدر ذره و شوشو
 انام * و آفریده خلق بلد ز کوسکب و نارا
 مهر خشان * و باهر یارلق ای یوزدر مطهم رو

* یامید صبحاح روز و صلت در شب هجران *
 * نوشتم وصف خورشید عذارت ای هلال ابرو *
 * حسن الحط فی منظومتی نور علی نور *
 * ضیا اوزره ضیا نظم ایتمد بکم شیده کوزل یازو *

* بادرهائی بیامعرفت آموز و رو *

نور * و فرآیدن دیمك شعله زبانه علو
شمع و * سراج * و چراغ اولدی کجه قصرو شو

كاه ايله رفته صمان اولدی قضیم اربه جو
کوبش و دق دوکه درج دیمك احصا درو
رعد و هزح زمزمه کورمه تند و رایش
هایعه و نامه سس فارسی پروا و غو

ساربه استون دیرك نخسته و لوح و سیکال
طعام آیدر سطح و بام اولدی کد و ربع او
او کجه عقب باشنا لیزا و نقشیا
بود و بعد و بلرقوش دیمك اهرع بدو

خون فرسوده علق طوکش اولان فان دیمك
مده غشیه اریک فارسیدر ریم و هو
لدنه و کزنه یامه کاله قشاش و متاع
اسکی عتیق و کهن یکی جدید اولدی نو

دوشمه فتادن سقوط آشنی سافل فرو
ججمه قوی کورد اولدی چوقور حفره کو
هب همه و قاطبه در دم و همی طسه م
قلت بکفتم دیدم دکله سن اسمع شنو

جارحه و دست ال شبر قارشدر وره
بومرق ایمش جمع و مشت اولدی اوج کف و خو
کعب * و عذرا دخی ناهد و ناهید قر
دغره * ربودن کی قائمه بکت ذمر و کو
۱۲۰۹

* کن یقطا باولد من نکبات الزمان *
* ازفتن روز کار ای پسر آگاه شو *
* اول صمك شعله بزمنه پروانه یم *
* نکته اسرار عشق ازمن سوزان شنو *

قطعه

* قطعه مرغریه بدانشا نهائی حرف واو *

اولدورن * جبار * میراننده صو سلسال آو
چاغر ان * داعی * غریبونده دو گوش وقعه تکاو
فارض و بافوره و حلج و بشر یعنی او کوز
ناولک و پر ماه پر مایون و سهر و ککا و غاو

خشرم و حیدان و دملوک و حصاره طاش سنک
حلضم و ترب و تراب و نیمه طبراق خاك و لاو
اجروا بریزو عقبان و نضار التون ایمش
ماخ و رکنی پر پره شپا هزار بنه و راو

لف و پچیدن که صارمق کبه و بیچک یوماق
رشته خبط ایملک کلب اولدی و شبعه و کلاو
دبس و دو شاب آدی بکمزاری و شهلان اولدی بال
قویعه در وضع و نهادهن هو نیدر قمع و تکاو

ما نیدر ازرق کبود و نبل و عظم در جوبت
زردوا صفر صاری حص و زرده چوب و زرده چاو
انشطاب و ثدق و غذ و اقی ترا و بدن کی
تخ و روز بدن صومزمق طمله اولمش قطره ناو

سبز پامشوم او غور سز قوتلو فر خنده سعبید
زاغ و حاتم قارغه بارح ساح و نخجیر آو
بانته در فاس و تبر نیشه قدوم اولدی کسر
کنکر و بخارد و لکریا پوجی بنا و راو

جالس * وقا عد نشسته او توران کیمه در
کاغرا * بالنار اوده یالک آهلب تاب والو
۱۱۲۲

* عطف واو بالام و همزه رب استنای و مع *
* عمرو و انکار و ضمیر و مبدله ند کیری صاو *
* وقت و نسبت ند به اشباع و قسم صرف اینده *
* فارقه حال و علامت نیست سه معنای واو *

* طبع من صافست از آینه خورشید و ماه *

هبت و آکل نکریدن از کرد کار و من * اله
 یاوری یاردم * غیاث * ایسته دیمک اطلب بخواه
 کیچمه کوندز داشبان و ککرتان و روز شب
 آی کونشدرنیران و ازهران خورشید و ماه
 من هنا بوردن از اینجا کتمه لاند هب مرو
 صیغنا جتی بر مناص و موئل و جای پناه
 عین و د خدار و زراتون در کش شیم و غرب
 علق آیودر نیک شک بوق یکمان لاشنباه
 لسو و خوردن در بک کردن حنیدا و لمش کباب
 شرب آشا میسدن ایچک آبها صور مباح
 جعفر و شاخه ابرق کول غدیر و آبگیر
 صبح یوز مکدر شنا سباح یوز یکدر شنا
 عض ایصرمقدر کزیدن آزی دیشدر بیشک و ناب
 کلب و سک یعنی کویک اولمش قره حجم سیاه
 هزف و باختن اوینامق رفاص و چنکی پایکوب
 دف کفیه دف آزعون اولشدر فنا فا سد تبا
 زهره اشکوفه چچک اشکفن آچه قدر فقوم
 باغچه بستان مخرفه اوتدر تلا لیف و کباه
 او یومق خوابیدن و خسبیدن و نوم و رفود
 ضلله بدر بیدار بودن ایستراق و انتباه
 هیف * بیلدر روز کار اسمک و زیدن هب و ش
 رغله * دیرلک زندگانی هم چری عسکر سپاه
 ۱۲۳۵

* این شهر فارسی راه که از بر میکند *
 * آفتاب عالم عرفان شود بی اشتباه *
 * بمن اسفندندودی خرداد بان مرداد و مهر *
 * شهر یور آرد بهشت آذر فروردین تیر ماه *

بشیر

* بشیر و شکر لفظ و معانی کردم آفروشه *

یرادن * باری * و یزدان بشقدر سنبله خوشه
 شفا * و چاره و درمان آزدرد کفیه و توشه
 اشفوده هفته در اسبوع جمعه از هر آذینه
 مبارک اسعد و مسعود قوتلو فرخ و نوشه
 حیدت الله ایزدرا ستودم نگیری بی او کدم
 عطاس و عطسه عطس کداس آفسر مه اشنوشه
 یکی مغز و بز اما حلب و دوشیدن که صاعقه قدر
 لبن دلباب سود اولمش قابسدر محلب و دوشه
 صلا و سوخت باندی فار یعنی قابندی جوشیده
 اوچاق کانون و آتشدان چوملک کفت و کالوشه
 دجال التون صوبیندر آب زر نقره کشدر سیم
 قویو بجی زر کر و فتان بالد زر خرفه شوشه
 مره ابله هدب کر پک اولدی قاشدر حاجب و ابرو
 نجیف اوق تیر یایک باشی رأس القوس و خجکوشه
 اوتور بنشین هم اقعده مخیر ولا تقم قالمه
 برکدر منزلک جایب بحافدر زراویه کوشه
 منا و میوه فروش و فاکهانی می سچی قرقف
 فرسک و عجد اوز مدر صالقمی عنقود هم غوشه
 ارشته آشیدر اطریه فرسی رشته واکرا
 بریزه طحن اوند رلاکشه تو تماچ لاخوشه
 ۹۶
 وفی * و زرف چوق نسنه شکر در کند ابله قندید
 مغازر * بخش ایدن بخشنده حلوا ناطف آفروشه

۱۲۴۸

* آلا لا شرب الصهباء لا تتبع الی السکران *
 * سکا تنیهدر ایچمه شرابی اویمه سرخوشه *
 * نوشتم نامه در مدحت رخسار و کب سویت *
 * مرکب ساختن رنگ کل خوشبوی و اندوشه *

* درین قطعه لغت هاشم جوهر وارید گنجینه *

سپاسیده * جدید * او کولش آخه قفله نقدینه
 غنی * زنکین توانکر کونده لك يوميه روزینسه
 بخواند بطلب استرمی ستاند یاخذ آلور هم
 چری حجر و سیه آبلق دیمک شهریه ماهینه
 سیر آسما مثل الجنة کیم قلفان کی اولش
 کوکس جوشوش و کلکل فار سبلر در بوسینه
 آری یعسوب وز نبور اولدی فرسی سنسه و برمر
 شرفراق و شیر قرق اخیل آری قوشی کاسکینه
 قتی شی عرد ایل غفده سخام و لشن بو مشق در
 ذکر جردان و ذبذب فرج ایمش فاعوسه شلفینه
 یکی جقدی نوامین و بدیع به ابو فاخر
 مال هد مل و سحق اسکید رسالی ود برینه
 زار شیم ایکندن من حریر و جامه ثوب اسباب
 هم اطلس سندس و دپسا قطیفه آخه کلکینه
 خزینه دار آچار کهسد کشاید بفتح الخازن
 کلید اقلید انا ختر خزنه درقلید و گنجینه
 دجاجة ماکیان اولدی طاوق قاز خربت و علجوم
 عربجه قائبه بیضه یومرطه مرغ آستینه
 غریب و اتم ارکن فارسیدری زن و بی شوی
 ذکر اساکش ارککد رد بشی اشی و مادینه
 سؤال * و مسئله صور مق که پرهیدن پرهیدن
 سراغ * آیه نشان بو یرلدی اولدی امرودستینه

۱۲۶۱

- * بآن مه در شب وصلت بنها کاشکی بودم *
- * اباب روبروزا نو بزانوسینه بر سینه *
- * ایرضونک معبود ولا تغضب بمن اصلا *
- * شودرب از توراضی با کسی هرگز ممکن کینه *

فهدا

* فهدا الدر خذ من کثر طبع الناظم الحاوی *

قوی * قوتلو زور آور طوران پاینده و ناوی
 قلاوزرهما * هادی * در ازغون کمره و غاوی
 شبانی میکند ری کوردر کوی روستا قریه
 چوبان رمیار ایله رای قویونچی مېشان شاوی
 صغر تماچ کاوبان فداد سورمک راندن و تذوید
 زکا و جفت ایمش اش براو کوز فدانه و کاوی
 کللال وعی و تفه پیراودی بیخستن که یورولاق
 قلاندر عاجز و مانده ار قدر لاغر و ضاوی
 بیچی اکل و خورنده یمش خورده و ما کول
 آجقدی جاع شد ناهارا جدر کشته و طاوی
 بطیر او چار پردقوش کبی الطیر و مرغ آسا
 چهدیندزو دیمک صحرار چکر که خاک و هاوی
 فقی و ععب و هبرک یکت مرد و جوان برنا
 آت اوستنده طوران براسب پاینده دخی راوی
 سمردی باک فربه شد چریدن اوتلا مقدر ری
 شتر اولمش دوه عرفاس و حق و عنکر و ناوی
 بیلان مار اولدی فاعوس و خریش واسود و ارقم
 دعادر رقیه و افسون بیلاچی مار کرحاوی
 دهاق و پر طولی آغستن و ازهاق طولدر مق
 نهی کردن بوشا لقمی تخلیه بوشدر نهی خاوی
 ۹۸ حیم * اسی صوکر ماب وودان آغستن اصلا تمق
 غدیرین * آیدانها ایکی کولدر خش قوری صاوی

۱۲۷۲

- * سوزم کر چکمیدر با خود بیلاچی دگله خاکیدن *
- * کلامی صادق ام کاذب فاسمع من الراوی *
- * بزاری نا بصبح ای ماه رو در مجلس فرقت *
- * شکی من طول ایل صبرک السهران و الطاوی *

* مدار العلم بابی مکتب العرفان مبدائی *

مجید * وزد لواو بولاق دیمک وسعت فرا وائی
 صولک اولدی * خاتم * وانجام ایکجیدر دوم تائی
 نسبت وز برج الفوندر دخی ساو و هزارین
 صریحه در هم وستوق ایش اقبه درم شانی
 دلجی جنبل و ساسنی عربجه معوز و معلوک
 دی زنگین کیمسه به سر خوار و پندار و غنی غانی
 یقین و برانه و مهدوم اومدر خانه ام بیتی
 کجا و این زده با یو جی کدواده و بانی
 عذیم و عائل اولمش یو خسول آدی بی زرو خسته
 ز نافعین ایدندر مردم بد کار ایله زانی
 دارلق غرم و غر شیدن که ضدی حلم و رامیدر
 دژاگاه و حنیق دارغین یواشدر برد بار آئی
 یو رون قانی رعاف و خون بینی قان خون باحر
 جری آقادی روان شد قرمزیدر ماردی قانی
 اصح و راستنیک طوغریذر قولی سوزم رندم
 چنین و هکذا بوبله پیلورسک تعلم ودانی
 نعم آری اوتدر هیچ بوده یوق اولان معدوم
 قوجه در سالخورده هم مسن و قهر ب و فانی
 قوجالمق پیر بودن شهب اقسینان و شیخوخت
 عجمجه نا توان بیاب کوجسز فازو وائی
 طیم * وشولک اولمش آت دویدن قوشمه در سرعت
 غوارف * ناقه لر در اشتران ماده بیل آئی

۱۲۸۷

- * قلم اون ایکی روم و قبط و هندو بربر و حیر *
- * عرب یونان عجم صین اندلس عبران و سریانی *
- * بساقت نسخ و تعلیق و مثالث ثلث و دیوانی *
- * محقق رقه توقیع و مسلسل کوفی ریحانی *

الهی

* الهی فی طریق العلم ار جومک ارشادی *

یک و * واحد احد * بر در پنجیدر یکم حادی
 صولک * آخر * فارسی پایان ششم آنجیدر سادی
 ضریر و خشت کور اولمش علیل و رختنه در خسته
 فلا تنهر مهمل قاف و مه کدا سائل فقیر آدی
 یقین اولمه منشو نزد یک و لاتقرب بروسر کت
 صاقن پر هیز واجذر خصمک آدی دشمن و عادی
 پسانیدن صواریق سقی با غمجه جنت و فالیر
 قنان سیراب ایله ریان صو سز در نشنه و صادی
 کدر لو آسف و پڑمان ضدی خرم و مسرور
 المدرانده و غصه سو نمکدر فرح شادی
 صو آقادی آب شیرید و جری المانهر و جوی ایرمق
 خدک هم قنطره کو پری دره د اها دخی وادی
 شتاب اسرع چاپوق اول شمدی معناسی کنون آلان
 کتور هات و پیساور مجلسه بازم بالنادی
 بویه جریال ورنک وزرده چاودر ورس و مامیران
 صا ریدر زرد و فاقیع ز غفراندر کم کم و جادی
 چشیدم ذقت طاتم طا تلوا لقی شیرینی ولذت
 که مایخوشدر ترشتر مزخایش طعمه دادی
 کایم بتدی سفری انتها شد نامه ام پاییان
 ختام و با قدم صولکدر نخستین اول و بادی

۱۰۰

قطعت القول بیریدم سخن راین سوزی کسدم
 خذ * و بستان دیمک آل آرزو در تو شهام زادی

۱۳۰۰

- * خدائک شکری خویم اولدی تالیف کایمده *
- * ثناء الحق فی تنظیم زبری ککان معنادی *
- * رسیدم منزل مقصود را شداندر زنگیل *
- * فحمد الله یا عینی لك الهادی *

اشب و لسان ثلثه بی جامع و شامل و بیجه فنون و فوائد جلیله بی
کافل و متکفل نظم الجواهر اسمیه مسمی اولان منظومه
منجمومه الحاج ابراهیم صائب افندی معرفتیه طبع
و تمثیل و ناظمی السید حسن عینی افندی
تصحیح و تحقیق اتمام و تکمیل
اولم شد رفی او اسط

شوال شریف

1541